Влада – Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 245 (1995) ♦ Вівторок, 22 грудня 1998 року ♦ Ціна договірна

Протягом двох днів, 17—18 грудня, парламентська делегація України на чолі з Головою Верховної Ради Олександром Ткаченком перебувала в Москві з офіційним візитом. Це був перший міждержавний візит глави парламенту нинішнього скликання

Доживемо до п'ятниці. І, може, привітаємо одне одного

Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

І, звісно, його було присвячено вирішенню долі Договору про дружбу, співробітництво та партнерство між Україною і Російською Федерацією. Як відомо, український парламент ратифікував цей великомасштабний договір ще торік.

(Продовження на 2-й стор.).

Своїх друзів наживай, а батькових не втрачай

Виступ Голови Верховної Ради України О. М. Ткаченка в Державній Думі Російської Федерації 18 грудня 1998 року

Шановний Геннадію Миколайовичу!
Шановні депутати Державної Думи!
Добрі наши сусіди!

Делегація Верховної Ради України щиро вдячна за запрошення відвідати Російську Федерацію і за можливість виступити в Державній Думі. Ми переконані, що зустрічі й переговори ще більше зблизять парламенти наших країн, допоможуть вивести українсько-російські відносини на новий рівень, нададуть їм більшої довірливості й теплоти.

(Закінчення на 3-й стор.).

Підсумки

Ухвалено законодавцем

✔ Верховна Рада України розглянула минулого тижня близько сорока питань.

✔ У першому читанні ухвалено вісім законопроектів, у другому — прийнято два закони.

✔ Подолано вето Президента на два закони — «Про внесення доповнень до Закону України «Про внесення змін до статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» та «Про фіксований сільськогосподарський податок».

У номер

Друге пришестя бюджетних пристрастей

«Ми повинні все зробити для того, щоб до нового року прийняти держбюджет-99», — наголосив Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко на нараді керівництва парламенту, голів комітетів і фракцій.

Цього пленарного тижня, 22—25 грудня, народні депутати працюватимуть у такому режимі: у вівторок у першій половині дня розглядатимуть питання про затвердження Конституції Криму, про структуру і чисельність Збройних сил, про стабілізаційні заходи у паливно-енергетичному комплексі, про антидемпінгове законодавство. У другій половині дня відбудеться зустріч керівництва парламенту, членів бюджетного комітету, голів фракцій із Прем'єр-міністром і міністром фінансів, де обговорюватимуть розбіжності між проектом бюджету, прийнятим у першому читанні, і запропонованим урядом до другого. Потім парламентарії ознайомлюватимуться з документом у фракціях. Постатейний розгляд бюджету заплановано на четвер протягом усього сесійного дня.

(Закінчення на 4-й стор.).

Закарпаття: зона стихійного лиха

ВІКТОР МЕДВЕДЧУК:

«Передбачено серцем, передбачено душею»

Протягом місяця, відколи Закарпаття потерпіло від повені, заступник Голови Верховної Ради України Віктор Медведчук двічі відвідав цей край. І як уповноважений парламентом здійснювати контроль за виконанням прийнятих Верховною Радою постанов із ліквідації наслідків повені, і як народний депутат України, обраний від Закарпаття.

Під час нещодавньої робочої поїздки Віктор Медведчук побував у найгарячіших точках — на будівництві житла в мікрорайоні Мукачевого, де стихією зруйновано найбільше будинків, на відновленні моста через річку Ріку в Хусті, в селі Вари (Варієві), яке зазнало найбільших руйнувань, ознайомився з роботою польового шпиталю Міністерства з надзвичайних ситуацій, розгорнутого в селі Чорнотисові Виноградівського району.

(Закінчення на 2-й стор.).

Проблема

Упевнено крокуємо в... безробіття

Рівень безробіття в Україні, за станом на 1 грудня, становив 3,5 відсотка працездатного населення, кількість офіційно зареєстрованих безробітних — 954,1 тис. осіб, повідомляє Держкомстат. І це не враховуючи прихованого безробіття. Порівняно з аналогічним періодом минулого року кількість непрацевлаштованих зросла в 1,5 разу.

Найбільший рівень безробіття — в Івано-Франківській, Чернігівській та Львівській областях. Нині на одне робоче місце претендують 27 осіб, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Урожай-98

Запишки солодкі

В Україні завершується сезон переробки цукрових буряків. За словами заступника голови Національної асоціації цукровиробників «Укрцукор» Володимира Коднєва, заводи виробили 1,87 млн. тонн цукру (1,99 млн. тонн на цей період 1997 р.). Усього перероблено 14,9 млн. тонн цукрових буряків (17 млн. тонн — у 1997 році). Не переробленими залишилися тільки 10 тисяч тонн сировини.

22 грудня

✔ 165-річчя письменниці Марка Вовчка (Марії Вілінської)

✔ 9 років тому народна революція в Румунії поклала край правлінню Ніколає Чаушеску

✔ 1917 року народився поет Петро Карпенко-Криниця

✔ 1936 року помер письменник Микола Островський

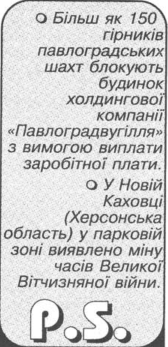
Держава і право

5—11

Княжий Володимир: віхи могутності і слави

15

○ Більш як 150 гірників павлоградських шахт блокують будинок холдингової компанії «Павлоградвугілля» з вимогою виплати заробітної плати.

○ У Новій Каховці (Херсонська область) у парковій зоні виявлено міну часів Великої Вітчизняної війни.

P.S.

До кінця року залишилося 9 днів

У номер

✔ Київ

Заява Верховної Ради України з приводу ракетного удару по Іраку

Як стало відомо, 17 та 18 грудня збройні сили США та Великобританії завдали масового ракетного удару по Іраку. Застосування зброї мотивувалось невиконанням Іраком резолюцій Ради Безпеки ООН, але було здійснено без будь-якого її рішення. Результатом є численні жертви, в тому числі серед мирного населення.

Такі дії свідчать про те, що США продовжують політику залякування та силового тиску на Багдад з порушенням норм та принципів міжнародного права та загальновизнаних людських цінностей. Ситуація загострюється участю у конфлікті третіх країн, що породжує загрозу його глобалізації. Це також свідчить про те, що використання сили для розв'язання існуючих проблем перетворюється у норму міжнародних відносин.

Верховна Рада України, послідовно і принципово виступаючи за цивілізоване, мирне врегулювання будь-яких найгостріших проблем політичними методами:

— висловлює рішучий протест проти застосування сили щодо Іраку, яке тільки загострює конфлікт, а не сприяє його розв'язанню;

— висловлює жаль з приводу безневинних жертв бомбових ударів;

— закликає парламенти країн-членів ООН засудити застосування зброї з боку США та інших країн;

— заявляє про необхідність негайних дій Ради Безпеки ООН щодо припинення застосування зброї та розв'язання існуючих проблем мирними засобами;

— вважає, що всі рішення Ради Безпеки ООН стосовно Іраку мають безумовно виконуватись його керівництвом;

— звертається до сторін конфлікту із закликом зробити все можливе, щоб запобігти подальшому кровопролиттю.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.
18 грудня 1998 року.

✔ Ужгород

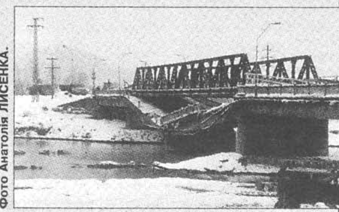
ВІКТОР МЕДВЕДЧУК: «Передбачено серцем, передбачено душею»

(Початок на 1-й стор.).

Під час перебування у краї Віктор Медведчук наголосив, що жодна з областей України не залишилася байдужою до горя, яке сталося на Закарпатті. Відповні роботи йдуть, як і передбачалося. Він позитивно оцінив укази Президента України про спеціальний режим інвестиційної діяльності в Закарпатській області та про спеціальну економічну зону «Закарпаття».

Виступаючи від імені керівництва Верховної Ради, Віктор Медведчук підкреслив, що прагнутиме зробити все, щоб разом із згаданими указами та поданими законопроектами в парламенті були прийняті відповідні законодавчі акти, а в правове поле були внесені зміни, які могли б забезпечити розвиток краю після стихії. Він висловив упевненість, що більшість депутатів погодиться: бюджет на 1999 рік обов'язково повинен містити окремий рядок про ліквідацію наслідків повені. Біда на Закарпатті —це біда всієї України, а ліквідація наслідків лиха має вестися так, щоб люди відчули, що в незалежній Україні є влада, є ті, кому передбачено законом, серцем і душею робити все можливе, щоб люди нормально жили і мали гарантію на допомогу.

Міністр з питань надзвичайних ситуацій та захисту населення від Чорнобильської катастрофи Віктор Кальченко відзначив на нараді в облдержадміністрації та обласній раді, що з боку виконавчої влади і заступника Голови ВР Віктора Медведчука відчуває постійну підтримку та дійову допомогу в вирішенні численних завдань державного рівня.

Фото Анатолія ЛИСЕНКА.

Доживемо до п'ятниці. І, може, привітаємо одне одного

(Початок на 1-й стор.).

Але в Державній Думі Росії цей документ, як то кажуть, не здобув такого оперативного відгуку в душах парламентаріїв. Хоча в грудні минулого року українські законодавці намагалися прискорити цей процес, відвідавши своїх колег, і провели серію переговорів на всіх рівнях. Проте договір так і не було ратифіковано.

Свої умови ратифікації російська сторона висловила під час візиту до України парламентської делегації на чолі зі спікером Геннадієм Селезньовим у жовтні нинішнього року. Нагадаю, йшлося про вступ України до Міжпарламентської асамблеї країн СНД, попередню ратифікацію Україною угод про поділ Чорноморського флоту, було також висловлено побажання про створення союзу суверенних держав — Росія — Білорусь —Україна.

Ось за такого політичного розкладу і розкиду думок відбувся візит українських парламентаріїв до Москви. Його результат — обіцянка російської сторони винести на розгляд Держдумою питання про ратифікацію Договору про дружбу, співробітництво та партнерство між Україною і Російською Федерацією 25 грудня, в п'ятницю. Цей день тижня думці зазвичай присвячують питанням ратифікації договорів. І, як сказала заступник Голови Держдуми Світлана Горячева, вона не пригадує випадку, щоб був негативний результат. А зволікання з розглядом питання про затвердження україно-російського договору вона пов'язує з тим, що «депутати мають перейнятися документом так, щоб голосування з нього було тільки позитивне». Що ж, час перейнятися був. І, треба сказати, Держдума дев'ять із 12 договорів про співпрацю з країнами близького зарубіжжя вже ратифікувала. Ускладнення виникли тільки щодо договорів з Грузією, Молдовою та Україною.

На запитання російського журналіста про те, чому Держдума виявляє таку неувагу, зокрема, до ратифікації договору з Україною, спікер Держдуми Геннадій Селезньов сказав:

— Гадаю, 25 грудня ми відповімо на це запитання. І, найімовірніше, привітаємо одне одного з ратифікацією договору. Дуже добре, що наші українські колеги з Верховної Ради мали змогу з'ясувати позиції усіх фракцій Думи з україно-російського договору. Відомо, що не всіх усе в ньому задовольняє, але з моменту підписання цього документа в Києві особисто я виступав за якнайшвидшу ратифікацію цього документа.

Геннадій Селезньов погодився: «Погано, що його дуже довго готували, на відміну від інших, але разом з тим, як то кажуть, спірні питання позаду, і я переконаний, що все буде гаразд».

Ця заява пролунала на підсумковій прес-конференції Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка та Голови Державної Думи Росії Геннадія Селезньова. Що змусило російську сторону переглянути свої, висунуті два місяці тому, умови ратифікації договору?

Ясна річ, під час переговорів парламентської делегації на чолі з Головою Верховної Ради Олександром Ткаченком обговорювалися висунуті Геннадієм Селезньовим «жовтневі тези» в Києві. Про ці проблеми йшлося на зустрічах з Геннадієм Селезньовим, Головою Ради Федерації Федеральних Зборів Єгором Строєвим, з керівництвом усіх фракцій парламенту. Та, очевидно, українські депутати не тільки з'ясовували позиції своїх колег, а й висловлювали докази на користь затвердження документа. Олександру Ткаченку і членам делегації у цілому вдалося переконати колег у тому, що ставити сам договір у залежність від окремих питань відносин двох держав означає ускладнювати і відсувати розв'язання важливих економічних питань для народів обох країн. Саме на цьому наголошувалося. Голова Верховної Ради провів важливі й результативні зустрічі з Прем'єр-міністром Росії Євгеном Примаковим, віце-прем'єром Геннадієм Куликом, з головою Центробанку Росії Віктором Геращенком, міністром закордонних справ РФ Ігорем Івановим.

Справила враження і промова Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка на пленарному засіданні Держдуми. Вона публікується в «Голосі України», в парламентських ЗМІ Росії. Думівці, хоча, за словами самого Геннадія Селезньова, «депутатів у залі стільки, скільки гостей на балконі», оплесками і стоячи висловили свою згоду з тим, що почули від українського глави парламенту. Він казав про наболіле в житті і росіян, і українців, назвавши договір індикатором стану двосторонніх відносин, висловив думку про те, що зволікання з його втіленням у життя підточує підвалини економіки обох країн.

Зазначу, що відсутність багатьох депутатів у залі парламенту під час виступу глави Верховної Ради можна, звісно, сприймати й оцінювати по-різному. Можливо, це інерція, як пояснив Геннадій Селезньов, мовляв, у них в парламенті дозволено голосувати представникові за всю фракцію; можливо, це невпевненість у тому, що з Україною можна домовитися, а може, це байдужість, що, звісно ж, найгірше. Таку байдужість продемонструвало і російське телебачення, до речі, як і минулого грудня... Геннадій Селезньов вважає, що отаке в цілому ставлення електронних ЗМІ до Думи. Але, хоч би як там було, висловлені Олександром Ткаченком думки і пропозиції — і у виступі на сесії парламенту, і в інтерв'ю, і в прямому ефірі на радіостанції «Маяк», і на підсумковій прес-конференції — не можуть залишити байдужими ні українців, ні росіян.

Про вступ України до Міжпарламентської асамблеї

Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко переконаний, що «Україні за штатом належить бути повноцінним членом МПА».

— А те, що ми маємо сьогодні дорадчий голос в МПА, —сказав Олександр Миколайович, — це не прикрашає наш український парламент і не прикрашає мене як голову. В голосуванні з питання про вступ до МПА ми недобрали 10—12 голосів. Це питання буде винесено на розгляд Верховною Радою в січні наступного року, і ми приймемо позитивне рішення.

Міжпарламентська асамблея має розробити єдине законодавче поле для економічної співпраці держав. Уніфікація та гармонізація законодавств дасть нам змогу співпрацювати у створенні україно-російських промислово-фінансових груп і промислово-фінансових корпорацій. Це сприятиме створенню спільних виробництв в авіабудуванні, створенню комплексу в сільгоспмашинобудуванні, сприятиме розвиткові фундаментальних і прикладних наук, отримають розв'язання проблеми підготовки кадрів.

Важко йде Верховна Рада України до Міжпарламентської асамблеї держав СНД. Поки що це блокують ті, хто всіляко протидіє зближенню України і Росії. І вони тим агресивніші, чим менше в них залишається підтримки в суспільстві, — така думка Олександра Ткаченка.

Про угоди щодо поділу Чорноморського флоту

Ці угоди можуть зачекати з розглядом. На думку Олександра Ткаченка, питання ЧФ не повинні бути каменем спотикання в розв'язанні глобальніших завдань у сфері економічної співпраці, що стоять перед державами.

— Я прямо заявляю, — сказав глава українського парламенту, коли йшлося про поділ Чорноморського флоту, — як політик і як громадянин України вважав, що робиться несусвітня дурниця, м'яко кажучи. Флот має бути єдиний, могутній, з єдиною оборонною доктриною. Поділивши флот, ми втратили кадри, які готувалися десятиріччями, втратили потенціал, який мав Чорноморський флот у стратегічному плані. Це, гадаю, особливе питання, його мають розглядати і вирішувати з дещо інших позицій. Не з хутірських позицій — кожний собі, а з тих, що цей флот має бути оборонним комплексом обох країн. Чорноморський флот України і Росії має бути єдиний. Ми до цього прийдемо.

Парламентська делегація України під час покладання квітів на могилу Невідомого солдата в Москві.
Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

Про союз слов'янських держав, єдині економічний простір та валюту

Якщо ми не створимо єдиний економічний простір, не зможемо розвиватися. Це підтвердило життя протягом семи останніх років. Це не означає, що треба повторювати модель, яку напрацювали Росія і Білорусь, хоча це й не з найгірших моделей відносин. Але тут-таки Олександра Миколайовича поспішив доповнити Геннадій Селезньов, пославшись на те, що, наприклад, Президент Білорусі Лукашенко під час зустрічі з головою Центробанку Росії говорив про кліринг, сказав, що знає, торкався цього питання і Олександр Ткаченко, і не виключив, що клірингові розрахунки можуть бути запроваджені.

(Закінчення на 4-й стор.).

Своїх друзів наживай, а батькових не втрачай

Виступ Голови Верховної Ради України О. М. Ткаченка в Державній Думі Російської Федерації 18 грудня 1998 року

(Початок на 1-й стор.).

Минулі сім років переконливо довели, що створювати держави — завдання не з простих. Нині багато хто розуміє, що холодні протяги Біловезької дачі були не стільки освіжаючими, скільки згубними. Примара збагачення поквапливим роз'єднанням, на що сподівалися тодішні політики, на справі виявилася пшиком. Так українці називають пересохлий польовий гриб, із якого вилітає іржавий їдкий пил.

Нові держави зіткнулися з непередбаченими проблемами. Райдужні перспективи перетворюються на ностальгічні спогади народу про колишнє благополуччя.

Видатний російський етнограф, а наш земляк із Луганська, Володимир Іванович Даль, тлумачив слово «иностранец» так: «путник, прибывший с чужой земли». Класика незаперечна. Але це визначення не для моїх сучасників. Москва для нас майже для всіх не чужа, як, скажімо, Париж чи Лондон, а слова «Дорогая моя столица...» — не просто слова з пісні. Тут у нас багато друзів і соратників зі спільного забезпечення гідного життя великої родини народів, яких поважає світ. Та й долі росіян і українців переплетено і стягнуто тугими вузлами. У прикордонних з Росією українських областях, наприклад, три родини з кожних чотирьох пов'язані тепер з «іноземними» сусідами родинними або побратимськими зв'язками.

Напередодні третього тисячоліття повчально озирнутися на шлях, який пройшли наші народи. Був він крутий і звилистий, наші дороги сходилися і розходилися. Однак незаперечний той факт, що спільно ми стійко витримували удари історії, завжди перебували серед провідних країн світу.

Спільно прийшли до православної віри, писемності, витоків культури і цивілізації. Створили могутню індустрію, сучасний агропромисловий комплекс, опанували повітряний океан, підкорили космос, приборкали атом. Спільно перемогли багатьох ворогів.

Але давайте пам'ятати й про ті часи, коли амбіційність князів розділила Київську Русь на вісім напівдержав, породила міжусобиці. Слов'янський кулак ослабнув і розтулився. Миттю знайшлися охочі прибрати до рук землю наших пращурів, поживитися їхнім багатством, перетворити на рабів наші народи. І потрібно було з'явитися Дмитрові Донському і Богданові Хмельницькому, щоб наші слов'янські долі знову зійшлися.

На жаль, згубний вихор історії увірвався і в наше життя, приніс чимало лиха і Україні, і Росії.

За минулі сім років Україна втратила дві третини обсягу валового внутрішнього продукту. Практично зупинилося багато промислових підприємств. Дедалі більше й більше земель не ореться і не засівається. Знищено половину худоби. Стало масовим безробіття. Грошові збереження згоріли у гіперінфляції, яку хтось вправно розкрутив. Зовнішній борг сягнув такого розміру, що для його погашення кожний працездатний мешканець України цілий рік має відробити безплатно.

Знаю, що не легше нині й Росії. Та воно й зрозуміло — адже джерело хвороби у нас одне — грубі численні переломи хребта економіки. Ті, хто в амбіційному пориві розвалював СРСР, не зважали на те, що у нас єдиний економічний і соціальний організм, єдині енергетичні системи і транспортні магістралі. Що трактори й комбайни, літаки й кораблі, автомобілі й танки ми робили спільно: частину в Росії, а частину —в Україні або в інших республіках.

Тепер стало зрозуміло всім: на половині трактора лан не зореш і на половині літака далеко не полетиш. Чи треба казати про те, що половиною танка в лиху годину рідну землю не захистиш, а півдороги — це шлях в нікуди.

На мою думку, наші важкі втрати не лише в економіці. Зроблено могутній удар по наших спільних моральних устоях: православ'ю, общинності, колективізму. Повсюди помітний занепад національно-патріотичного духу. І росіяни, і українці почасти забувають, що вони східні слов'яни, русичі. Декому дуже хочеться бачити в нас другосортних європейців.

Здається, ми не завжди пам'ятаємо про відповідальність перед нашими предками, які спільно створювали велику країну, і перед нашими нащадками, які не пробачать нам, якщо ми не переломимо теперішній плин подій.

Заради об'єктивності треба зазначити, що витоки всіх змін — і добрих, і поганих — зароджуються в столицях. У старі часи — в Києві, а тепер — в Москві. Українці багато років жили за Москвою. І застій ми бичували слідом за столицею. За вашим прикладом і свободу брали сповна. Тепер, гадаю, наші країни підійшли до такої критичної межі, коли тільки спільно можна перемогти руйнівну, економічну хворобу.

Наші парламенти вже зробили не один крок назустріч один одному. Під час перебування вашої делегації в Києві відбулася відверта, гостра, корисна розмова з керівниками фракцій Верховної Ради. Комітети і фракції Держдуми і Верховної Ради погодилися з тим, що використовуючи спільний досвід законотворчої роботи, можна було б прискорити прийняття невідкладних для наших держав законів, прибрати штучні перешкоди на магістралі Україна—Росія і тим самим влити нові сили у двосторонні відносини, поглибити інтеграцію.

Ми вже переконалися, що всілякі межі — це лише сварки і чвари. Звичайно, відновити єдиний економічний простір складніше, ніж зруйнувати. Однак поєднання сил обов'язково дасть зростання обсягів виробництва, зниження собівартості і цін на продукцію, поліпшить життя народу. Для цього наші країни ще мають запаси сировини і енергії, технологічну базу, світлі розуми і вправні робочі руки. Гріх не скористатися таким багатством.

Верховна Рада готова законодавчо сприяти максимальному спрощенню прикордонних і межрегіональних зв'язків, створенню зон вільної торгівлі та єдиного митного простору. Наші країни могли б також із зиском для себе провадити розвідку, видобуток, транспортування і переробку нафти і газу, об'єднати зусилля у прокладанні й облаштуванні транспортних коридорів.

Нам має надати рішучості й те, у чому і наші країни, і всі держави СНД за сім років, що минули, багаторазово переконалися — ніхто не допомагатиме нам створювати робочі місця, щоб годувати наших робітників і селян, і ніхто не допустить нас на свої ринки. І не тому, що наша продукція погана, а тому, що «взращивать» собі конкурента ніхто не буде.

Переконаний, що основний шлях до відродження економіки України, та й Росії — це створення не лише двостороннього ринку, а й ринку країн СНД. Поки що це не потребує великих витратів. А віддачу — і економічну, і політичну — все разом отримаємо швидку і вельми відчутну. Так невже заради блага наших народів, наших держав у нас не вистачить політичної волі? Адже чим глибше провалюємося до боргової кабали, тим скоріше руйнується наша економіка, тим бідніше живуть наші співвітчизники.

Кажу про це не тому, що з відносин з Росією Україна намагається мати однобічний зиск. Наші країни багато втрачають, поки миттєві політичні інтереси, часом вузькі й користолюбні, затуляють собою довготривалі, корінні.

З великою надією сприймаємо ті непересічні заходи, що їх здійснює уряд Євгена Максимовича Примакова, щоб дати роботу людям, допомогти економіці Росії вибратися з біди. У діях уряду особливо приваблює те, що робиться натиск на власні сили, посилення ролі держави, тобто на такі опори, які не дозволять Росії звалитися в ще глибшу яму. Ми гідно оцінюємо підтримку таких заходів Державною Думою і бажаємо вам успіху на цьому шляху.

Для нас ваш приклад корисний, бо в Україні за сім років змінилося сім урядів і в сім разів погіршилося життя людей.

Нинішній склад Верховної Ради перший зробив крок до злагоди і закликав усі гілки влади об'єднати зусилля в ім'я кращого життя народу України. За нашою ініціативою почалася робота над Національною програмою відродження України. Вона передбачає переорієнтування політичного та економічного курсу на максимально можливе самозабезпечення потреб суспільства, підтримку вітчизняного виробника, створення конкурентоздатного експортного потенціалу, концентрацію всіх коштів і зусиль на таких напрямах, що дадуть змогу повернути обсяги виробництва до рівня 90-х років, дати нове дихання економіці та забезпечити людям гідне життя.

Йдеться не про повернення в минуле. Ми на такому рубежі, коли весь попередній позитивний досвід, злагода гілок влади і здоровий глузд суспільства треба об'єднати і спрямувати на створення соціально орієнтованої, регульованої державою ринкової економіки. Ми маємо намір залучити до творчої роботи всіх, хто знає, що треба робити і вміє цю роботу організувати.

Шановні депутати!

Ви, мабуть, знаєте, як довго і важко йде Верховна Рада України до Міжпарламентської асамблеї держав СНД. Поки що блокують ті, хто всіляко протидіє зближенню України і Росії. І вони тим агресивніші, чим менше у них залишається підтримки в суспільстві. І так не тільки в Україні. Тому закликаю вас, шановні депутати, замислитися: чи не допомагаємо ми забивати клин між нашими народами своїм необережним словом чи дією? Ми маємо реально враховувати вплив і методи тих сил, які виступають проти природного взаємного притягання наших народів.

Може, хтось з добрих міркувань, а може, й не без наміру, заважає і якнайшвидшій ратифікації Державною Думою Договору про дружбу, співробітництво та партнерство між Україною і Російською Федерацією. Повірте, шановні депутати, що ратифікація Договору — аж ніяк не формальний акт. Він життєво необхідний народам і Росії, і України. Це індикатор стану двосторонніх відносин.

Ратифікуючи Договір, сторони визнають територіальну цілісність і непорушність державних кордонів, забезпечуючи впевненість усім кредиторам та інвесторам. Ратифікація відкриває шлях до розв'язання багатьох гуманітарних проблем, фіксуючи взаємне зобов'язання сторін захищати етнічну, культурну, мовну та релігійну самобутність національних меншин. Ратифікація Договору — це зелене світло для бізнесменів, моряків, а також правоохоронних органів, які спільно борються з корупцією, нелегальною міграцією і трансграничним криміналітетом. Це, якщо хочете, та сама впевненість у завтрашньому дні, що як повітря потрібна нашим центральним банкам, газотрейдерам і авіабудівникам.

Якщо наші парламенти діятимуть рішуче, якщо в серйозність наших намірів повірять, то, переконаний, нас підтримають союзи промисловців і підприємців, різні сільські асоціації, керівники прикордонних регіонів, творчих і наукових союзів наших країн.

Адже зволікання з підготовкою Договору вже призвело до істотного ослаблення колись нашої спільної гордості — Чорноморського флоту, а зволікання із втіленням Договору в життя і далі підточує підвалини економіки обох країн.

Верховна Рада України вважає, що наше спільне одужання у негайному загоюванні рваних ран, об'єднанні економічних артерій там, де ще це можливо.

Втілення Договору дасть змогу по-справжньому поновити співпрацю академій наук, з урахуванням спеціалізацій, що склалася десятиріччями, і формуванням наукових шкіл. Це прискорить наше наближення до вершин прогресу.

Не вважаю переконливими і аргументи на користь того, що Україна починає великі кошти вкладати в створення альтернативних нафто- і газотранспортних магістралей. Не так давно російсько-українська паливно-енергетична система діяла безвідмовно. І, на моє глибоке переконання, для її відновлення достатньо здорового глузду та рішучості керівництва обох країн.

Не можна не відзначити, що без належного догляду та ремонту, а просто на зношення, експлуатують дуже дорогі наші й ваші нафто- та газопроводи. Тут теж спільно треба наводити порядок.

Досить доброї волі обох країн і для того, щоб найдешевші у світі та звичні росіянам українські якісні продукти постійно були на ринках Росії. Зерно, цукор, м'ясо, олія, овочі та фрукти можуть стійко в солідних обсягах покривати ваш дефіцит продовольства.

Винятково важливо відродити співпрацю у машинобудуванні та різко зменшити економічно не вигідний експорт металопродукції. Адже зовсім недавно ми разом робили трактори і комбайни, автомобілі і тепловози, літаки й кораблі, телевізори й комп'ютери. Сьогодні вітчизняних виробників грубо витіснено з власного ринку.

Та й у фінансовій і банківській системі співпрацювати бажано зовсім по-іншому. Нещодавній вибух рубля серйозно потряс нашу гривню, та й валюту інших країн.

Є всі підстави вважати, що внаслідок розрізненості дій за останні сім років ми пропустили другий — після Біловежжя — за руйнівною силою удар по економіці. Адже далі несистемного обміну інформацій і консультацій від випадку до випадку ми тут не пішли.

Від третього і наступних ударів наші держави зможе зберегти лише інтеграція виробництва, спільна робота на ринку і розумний лік грошей.

Давайте скинемо з себе розгубленість чи якусь несміливість і дамо змогу нашим людям знову працювати й заробляти.

Шановні депутати!

Розумію, що ви чекаєте від мене чіткого викладу позиції України щодо НАТО. Думаю, ви також розумієте, яке це питання непросте. Скажу відверто: дуже багато людей у Верховній Раді і в суспільстві проти розширення альянсу, бо не вірять (і НАТО дає для цього підстави) в перетворення цього блоку лише на політичну організацію. Позаблоковий статус закріплено і в Конституції України. Гадаю, що зовнішня політика набуде більшої сталості та передбачуваності після того, як Верховна Рада прийме закон про основи внутрішньої і зовнішньої політики України. Задля справедливості мушу сказати, що на формування політики України щодо НАТО має вплив досить банальна теза: Росія також заграє з НАТО.

Такі реалії, і від них не відмахнутися. Очевидно, передусім і Держдума Росії, і Верховна Рада України мають краще узгоджувати свої дії. І між собою, і всередині СНД, і спільними зусиллями виробити єдину стратегію щодо альянсу.

У своїй історії ми не раз переконувалися, хто виграє, коли порушуються, послабляються слов'янські узи. Нині ми можемо зібрати воєдино сили і зупинити падіння. Адже наші народи — рідні не тільки за кров'ю, а й за духом, за вірою. Вони, говорячи словами Гоголя, слов'янської породи — широкої, могутньої, яка перед іншими, що море перед мілкими річками.

І все-таки у Росії, як сказав поет, особлива стать, особливе історичне, моральне, духовне тяжіння. Не випадково проти Росії, проти росіян розгорнено масштабну кампанію, мета якої — знесилити Росію, позбавити її того магічного притягання, яке зближує незалежні держави.

Шановні депутати!

Наші батьки й діди створили велику країну, поклали мільйони життів, щоб зберегти Вітчизну від ворога і підняти її з попелу. Не без нашого з вами «сприяння» велика держава рухнула. То, може, ми з вами й виконаємо наш громадянський і синівський обов'язок і перервемо трагічний ланцюг подій, покладемо кінець розоренню наших країн і зубожінню наших народів?

Гадаю, ми з вами не допустимо, щоб і про наш час сказали словами Нестора-літописця: "Вся земля наша велика и обильна, а наряда (то есть — порядка) в ней нет". Переконаний, що усвідомлюючи свою відповідальність перед народами, ми не зганьбимо свою землю, своє коріння, своє майбутнє.

Від нашої делегації, від усього українського народу зичу вам, шановні колеги, всім росіянам достойного життя, щастя та благополуччя.

Дякую за увагу.

У номер

✔ **Київ**

Друге пришестя бюджетних пристрастей

(Початок на 1-й стор.).

Цього тижня ВР також має прийняти законопроекти, пов'язані з виданням президентських указів про спеціальний режим оподаткування у Закарпатті, удосконалення державного управління інформаційною сферою тощо.

Виступаючи перед учасниками наради, міністр фінансів Ігор Мітюков повідомив, що уряд дещо змінив основні макроекономічні показники проекту держбюджету: доходну частину збільшено більш як на 1 млрд. гривень (з 32 до 33,5 млрд.), видатків — з 32 до 34,7 млрд. грн., обсяг ВВП установлено розміром 124 млрд. гривень, дефіцит бюджету — 1 відсоток, коефіцієнт інфляції — 19 відсотків річних. Уряд також заклав нові величини межі малозабезпеченості і мінімальної зарплати — відповідно 97 гривень і 65 гривень у першому кварталі. Віце-прем'єр-міністр Сергій Тигипко запевнив депутатів, що всі віднайдені додаткові кошти буде використано на соціальні потреби.

Однак голова Комітету з питань бюджету Юлія Тимошенко наголосила, що цей варіант істотно розходиться з тим проектом, який прийнято в першому читанні, що зауваження бюджетного комітету майже не враховано. За її словами, повністю зведено до нуля всю регіональну політику.

Олександр Ткаченко нагадав, що парламент перед затвердженням держбюджету в цілому має прийняти 16 законів, які впливають на наповнення доходної частини, і попросив голів профільних комітетів не зволікати з їх розглядом.

✔ **Полтава**

Ставка на перемогу

Минулої суботи Полтавщину з одноденним робочим візитом відвідав перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк. Він узяв участь у нараді-семінарі депутатів усіх рівнів, які представляють інтереси Компартії на Полтавщині і у Верховній Раді, зустрівся з керівниками області та міста.

На прес-конференції для представників місцевих та центральних засобів масової інформації Адам Мартинюк зупинився на проблемах подальшої розбудови органів місцевого самоврядування, детально розповів про роботу парламенту над держбюджетом-99, про наступні президентські вибори й вироблення на них такої тактики і стратегії, які забезпечать перемогу лівих сил, зокрема комуністів, відповів на запитання журналістів.

✔ **Київ**

Збудуємо храми своїми серцями

У день Святого Миколая у трапезному приміщенні церкви Миколи Набережного відкрито виставку-продаж художньо-церковних творів «Радуйся, Миколаю, Великий Чудотворцю, покровителю доброчинців і благодійників».

Усього в експозиції, що триватиме лише 10 днів, представлено понад 100 робіт. Крім стародавніх іконописних творів, більшість з яких належить до XIX століття, помітне місце займають також роботи сучасних митців, які працюють у жанрі іконопису та релігійного живопису — Володимира Недайборща, Сергія Іваненка, Наталі Волобуєвої, Геннадія Гречухіна, Валентини Бірюкової та ін. До слова, вартість експонованих творів — від 50 до 10 тисяч у. о.

Однак виставка має цілком благодійний характер: кошти, зібрані від продажу картин, будуть направлені на будівництво храму Різдва Пресвятої Богородиці у Києві, а також на розпис іконостасу Свято-Димитрівської церкви Київської патріархії.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Доживемо до п'ятниці І, може, привітаємо одне одного

Зустрічі та спілкування корисні для обох держав

(Початок на 2-й стор.)

На запитання про те, чи приєднуватиметься Україна до союзу Росії і Білорусі, Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко відповів так:

— Ми повинні робити все, щоб не тільки бути членами СНД і МПА, а й створити союз економічно незалежних держав — створити економічний союз наших трьох країн. У цьому напрямі сьогодні ведеться велика робота у найвищому законодавчому органі, а також на рівні промислових, агропромислових підприємств, державних комітетів і міністерств.

На запитання журналістів про ідею, заявлену Геннадієм Селезньовим у Києві, Олександр Ткаченко відповів так: «Це життєва потреба. Ми останнім часом розгубили не тільки ідею, а й саму суть слов'янського коріння. Слов'янська нація витримала випробування багатьма століттями. І те, що ми, не продумавши до кінця, почали розходитися по власних квартирах, не продумавши до кінця законодавчої бази, як розходитися і на яких закономірностях, як будувати суверенітет, незалежність, не втрачаючи єдиного економічного простору, не втрачаючи своєї державності, коріння слов'янського, в цьому питанні нам треба працювати. Ідею, висловлену Геннадієм Миколайовичем у Києві, ми підтримували й підтримуємо. І вважаємо, що це питання не тільки для розгляду найвищих законодавчих органів наших країн. Над ним мають працювати і вчені, і виконавча влада.

Геннадій Селезньов на це саме запитання відповів так:

— Гадаю, що зміняться президенти, і ми разом з вами поїдемо в район Брянська і влаштуємо бучний бенкет, залишивши безробітними прикордонників і митників, штучні інститути, що ми їх навигадували, вони, на мій погляд, як потішні війська у нас стоять. Тільки нерви людям псують. Усього цього з часом ми позбудемося. Я переконаний. Задля України і задля Росії.

Олександр Миколайович не став уточнювати, чи згодний він з таким планом.

Крім поглиблення та розширення торговельно-економічних зв'язків, як повідомив журналістам на одній із прес-конференцій Голова Ради Федерації Єгор Строєв, «ми домовилися вести подальшу роботу зі створення єдиного економічного простору, можливо, в перспективі з переходом на єдину валюту. Якщо Європа об'єднується і переходить на євровалюту, маючи різні народи і різні історії, то тут тисячоліттями в мирі та дружбі жили ці люди... І якби ми перейшли на єдину валюту, рубль чи ще якось її назвемо, то виграли б усі разом, виграли наші народи». Та спочатку треба, найголовніше, відновити інтеграційні зв'язки, відновити те, що було, не порушуючи територіальної цілісності та незалежності своїх держав.

Зазначу, що Олександр Ткаченко, публічно казав тільки про те, що слід зробити спочатку. Про єдину валюту на прес-конференції глава парламенту України не заявляв.

Про відносини з НАТО

Можливо, цій проблемі не приділяли б стільки уваги, якби вже в перший день офіційного візиту українських парламентаріїв до Росії не відбулися трагічні події в Іраку. Позиція сили, проявлена США і Великобританією щодо Іраку, загострила питання про відносини з НАТО. Олександр Ткаченко зазначив, що в Конституції України закріплено нейтральний статус України, і висловив думку, що «зовнішня політика набуде більшої сталості та передбачуваності після того, як Верховна Рада прийме закон про основи внутрішньої і зовнішньої політики України». Він також підкреслив, що «на формування політики України щодо НАТО має вплив досить банальна теза: Росія теж заграє з НАТО». Було також висловлено переконання, що необхідно спільними зусиллями виробити єдину стратегію щодо альянсу.

На Конституцію України посилався Олександр Ткаченко, відповідаючи і на запитання про те, як висловлені ним позиції співвідносяться з позицією Президента та уряду. Глава парламенту погодився, що в цьому питанні можуть бути деякі розбіжності, але Конституція, сказав Олександр Ткаченко, визначає, що внутрішню і зовнішню політику формує парламент.

***

Під час візиту було висловлено чимало цікавих пропозицій про співпрацю двох держав на різних рівнях. Наприклад, Олександр Ткаченко подав ідею провести зустріч глав регіонів Росії з головами адміністрацій областей України, голів рад різних рівнів, керівників великих підприємств. На думку Олександра Ткаченка, такі зустрічі та спілкування корисні для обох держав, для розвитку та інтеграції економік. Ішлося і про те, що договір, якщо його, звісно, ратифікують, необхідно доповнити угодами. Але й Голова Верховної Ради, і Голова Держдуми спростували повідомлення про те, що готується якийсь новий договір між Україною і Росією.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Київ — Москва — Київ.

Думки з приводу

Про візит офіційної парламентської делегації України, про перспективи ратифікації широкомасштабного договору між Україною і Росією у пропонованих читачам коротких інтерв'ю народних депутатів України і депутатів Держдуми Росії.

Богдан ГУБСЬКИЙ, фракція СДПУ(о):

— З точки зору економічного співробітництва були дуже плідні зустрічі з головою уряду Росії Євгеном Примаковим і з головою Центробанку Віктором Геращенком. Вони дали змогу зрозуміти їхнє бачення шляхів виходу Росії з економічної кризи. Це важливо і для України. Друге: яким чином реструктуризувати банківську систему. А в нас вони дуже схожі як за менталітетом працівників, так і за принципами роботи. Тож досвід Росії також становить інтерес. Для України важливо, щоб банківська система стала реально діючою. Бо в нас банки нині не виконують роль банківсько-кредитних установ.

А крім того, Росія повинна стати основним нашим ринком збуту продовольчих товарів. Ми його певною мірою втратили. Тому держава має лобіювати сільгоспвиробництво.

Щодо уніфікації законодавства України і Росії — це питання можна обговорювати, але все ж таки законодавство у нас різне.

Петро СИМОНЕНКО, фракція КПУ:

— Під час переговорів порушувалося чимало гострих і життєво важливих для обох держав проблем. Ось, приміром, Євген Примаков порушив питання про Чорноморський флот, про нульовий варіант, про перспективу приєднання України до НАТО. Тобто йшлося про те, що викликає подив у Росії. І, переконаний, відверті розмови під час візиту наближають нас до розв'язання деяких проблем у відносинах між Україною і Росією. На жаль, це залежить не тільки від Верховної Ради, а й від виконавчої гілки влади. Для найскорішого розв'язання цих проблем має змінитися влада в Україні, бо нині вона повністю залежить від зовнішніх чинників.

Сергій БУРЯК, фракція НДП:

— Мене вразило кілька моментів: калібр людей, з якими ми зустрічалися, і їхні державницькі підходи до розв'язання проблем в економіці, до відносин між Україною і Росією. Криза й бідність завжди об'єднують. І прагнення до інтеграції обох держав — це зрозуміла і природна позиція. Тому, впевнений, договір буде ратифіковано, буде відкрито дорогу до подальшої співпраці.

Володимир ЖИРИНОВСЬКИЙ, фракція ЛДПР:

— Ми знайшли точки для зближення позицій, і наша фракція готова підтримати ратифікацію договору. Ми виходимо з того, що наші колеги в Києві хочуть цього, і було б неприємно, якби в Москві якісь сили перешкоджали. Договори мають бути різні, вони повинні зняти всі перешкоди для руху людей, послуг, товарів на просторах країн СНД. Щоб не було жодного тиску, щоб люди, які хочуть говорити російською, мали цю можливість. Нехай гаманці будуть різні у наших громадян, але це не завадить нашій дружбі.

Фракція ЛДПР без п'яти хвилин готова проголосувати за ратифікацію договору. Нам потрібно зміцнювати відносини. Про це нам нагадали США і Великобританія, бомбардуючи Ірак. Вони нагадали нам, з ким треба дружити.

Геннадій ЗЮГАНОВ, фракція КПРФ:

— Є ряд питань, котрі викликають певні сумніви. Наприклад, відсутність можливості навчати своїх дітей російською мовою. Якщо є компактне проживання українців у Російській Федерації, ми підтримаємо, щоб і вони мали можливість учити своїх дітей в українських школах.

Події в Іраку свідчать, що наше «розлучення» дало можливість бомбити Ірак; це також свідчення того, що необачно ми поділили Чорноморський флот, що він міг бути єдиним і прикривав би південний фланг; це свідчить про те, що ми втратили могутню авіацію і в Росії, і в Україні. У вас бомбардувальники Ту-160 ріжуть на металобрухт. Нині війна в Іраку змушує на це безумство дивитися тверезіше, щоб переоцінити події, які відбувалися досі.

Олександр ШОХІН, фракція «Наш дом — Россия»:

— Треба ратифікувати цей договір, нехай навіть ми включимо в текст ратифікації деякі застереження (заплющимо очі на це відхилення від норм міжнародного права); швидко розв'яжемо проблеми, що накопичувалися протягом шести-семи років, за рікда.

Думаю, такий підхід дозволить багатьом фракціям у Держдумі проголосувати за ратифікацію. А застереження можуть стосуватися того, що російська сторона чекає від України ратифікації ще ряду угод, у тому числі по Чорноморському флоту. Я не думаю, що застереження можуть бути доведені до умов можливого виходу Росії з великого договору.

ДЕРЖАВА І ПРАВО

Законодавчі акти, статті народних депутатів, коментарі, аналіз, прогноз

Верховна Рада України: друга сесія чотирнадцятого скликання

Хроніка законотворення

У вівторок, 15 грудня, розпочався черговий пленарний тиждень у Верховній Раді України. Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко привітав черкащан з 55-ою річницею з дня визволення міста від німецько-фашистських загарбників. Після оголошення депутатських запитів відбулася традиційна ранкова дискусія. Далі сесія розглянула питання про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим, прийнятої Верховною Радою автономії 21 жовтня 1998 року.

Голова Верховної Ради Криму Леонід Грач охарактеризував проект нової кримської Конституції.

Проте законопроект про затвердження Конституції Криму не набрав необхідної кількості голосів. За рішенням парламенту профільні комітети разом із конституційною комісією Криму мають уточнити окремі положення проекту і винести його на затвердження Верховної Ради України наступного тижня.

Після цього сесія прийняла у другому читанні закон «Про столицю України — місто-герой Київ», ряд спірних статей мають бути узгоджені до остаточного — третього читання.

Для перевірки у місячний термін обгрунтування механізму ціноутворення на природний газ і нафту, що транспортуються і постачаються в Україну з Росії та добуваються з власних родовищ, а також наявності та законності витрат держбюджету за відпущені і неоплачені матеріальні цінності з державного матеріального резерву, реальності відшкодування цих витрат у 1999 році, Верховна Рада на початку вечірнього засідання прийняла постанову про створення Тимчасової слідчої комісії.

Парламент проголосував також за створення і персональний склад ще однієї Тимчасової слідчої комісії для перевірки фактів незаконної торгівлі зброєю, військовим майном та їх незаконної передачі іншим країнам у 1991—98 роках.

Верховна Рада відхилила як неприйнятний проект закону про особливості приватизації українського державного підприємства електрозв'язку «Укртелеком». Наступний законопроект — про внесення змін до ст.4 Закону «Про підприємництво» — не набрав необхідної для прийняття кількості голосів. У зв'язку з цим незабаром набуде чинності відповідний указ Президента України.

* * *

16 грудня прийнято за основу проект постанови про заходи щодо забезпечення функціонування паливно-енергетичного комплексу в умовах кризи. Серед доповнень і змін до проекту проголосована пропозиція щодо негайного опрацювання й прийняття закону про енергетичне самозабезпечення України. Профільному комітетові доручено підготувати до затвердження остаточну редакцію постанови.

Слідом розглядався і був прийнятий в першому читанні проект доповнень до чинного Закону «Про оподаткування прибутку підприємств» (стосовно фінансування добудови енергоблоків).

Проект Митного кодексу України представив голова Державної митної служби Юрій Соловков. Опонував йому від парламентського Комітету з питань економічної політики, управління народним

господарством, власності та інвестицій Микола Янковський. Після їх відповідей на запитання відбулось обговорення законопроекту і схвалення його в першому читанні, за винятком статей щодо оперативно-розшукової діяльності.

* * *

Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України 17 грудня, після затвердження депутатських запитів, заслухало заяви парламентських фракцій і груп. У них порушувалися питання щодо військових дій в Іраку, перебігу підготовки президентських виборів, бюджетного процесу, страйкового руху шахтарів, проблем приватизації, заборгованості із заробітної платні тощо.

Сесія розглянула питання стосовно Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» (з пропозиціями Президента від 23 березня 1998 року).

Прийнято рішення повернути законопроект на доопрацювання з метою повторного його розгляду в першому читанні.

З пропозиціями Президента від 10 грудня цього року розглядався й Закон України «Про внесення доповнень до Закону України «Про внесення змін до статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств». Верховна Рада подолала вето Президента, підтвердивши прийняту раніше редакцію закону.

Далі, також з президентськими поправками (від 2 грудня цього року), сесія розглянула Закон України «Про фіксований сільськогосподарський податок».

З п'ятьма (малоістотними) зауваженнями сесія погодилася. А що стосується статті 9 — про дворічний мораторій на плату за землю, з чим не погодився Президент, знову голосувалося відхилення вето. Табло висвітило 310 — «за» (2 — «проти», тих, хто утримався, — не було). АПК матиме дворічні канікули щодо податку на землю.

Вечірнє засідання розпочалось з розгляду проектів змін до деяких законодавчих актів (стосовно захисту осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві), а також пропозиції Президента (від 26 жовтня цього року) до раніше прийнятого парламентом Закону «Про внесення змін до Кримінального і Кримінально-процесуального кодексів України» (стосовно тероризму). Співдоповідачем був голова парламентського Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією Юрій Кармазін. 8 із 26 президентських поправок були враховані. Голосування документу у цілому відкладено.

Законопроекти змін і доповнень до чинних законів «Про боротьбу з корупцією» та «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» прийняті в першому читанні.

Відповідно до статті 28 Закону «Про бюджетну систему України» сесія дала доручення Комітетові з питань бюджету терміново підготувати та подати на розгляд Верховної Ради проект закону про порядок фінансування поточних витрат у 1999 році до набуття чинності законом «Про державний бюджет України на 1999 рік».

Верховна Рада розпочала розгляд проекту своєї заяви у зв'язку з ракетно-бомбовим ударом збройних сил США та Великої Британії по Іраку.

Розглядалися також процедурні питання.

* * *

У п'ятницю, 18 грудня, сесія прийняла «Заяву Верховної Ради України з приводу ракетного удару по Іраку».

У ній, зокрема, сказано: «Верховна Рада України, послідовно і принципово виступаючи за цивілізоване, мирне врегулювання будь-яких найгостріших проблем:

— висловлює рішучий протест проти застосування сили;

— закликає парламенти країн—членів ООН засудити застосування зброї проти Іраку з боку США та інших країн;

— заявляє про необхідність негайних дій Ради Безпеки ООН щодо припинення застосування зброї та розв'язання існуючих проблем мирними засобами...».

Згідно з порядком денним було розглянуто питання щодо інформації уряду про стан виконання постанови Верховної Ради України від 3 грудня 1998 року «Про інформацію Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією, про результати вивчення конфлікту, який відбувся в м. Луганську 24.08.98 р. між працівниками міліції та страйкуючими шахтарями». Сесія взяла до відома інформацію уряду.

Законопроект змін до чинного закону «Про податок на додану вартість» стосовно нульової ставки на вугілля, електроенергію, газ і нафту схвалили в першому читанні.

За скороченою процедурою сесія розглянула проект змін до чинного з 1992 року закону «Про альтернативну (невійськову) службу». Цей законопроект також прийняли в першому читанні.

А в другому, постатейно, проаналізовано проект змін і доповнень до чинного закону «Про оперативно-розшукову службу». Законопроект повернено для підготовки до повторного розгляду.

З нагоди Дня енергетика та Дня міліції перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк від парламенту привітав енергетиків та правоохоронців України зі святами, побажав їм успіхів.

Пленарні засідання продовжаться 22 грудня.

Прес-служба Верховної Ради України.

6—9 Про внесення змін до Закону України «Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності»

9 Щоби фінанси активно «працювали»

10 Вбрання для невидимого короля

11 Сага про рентабельність малих розвідгруп

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА: ПЛАНУЄТЬСЯ ГЕНОЦИД?

Народні депутати, члени Комітету у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів, дуже занепокоєні несвоєчасною виплатою пенсій та незадовільним розв'язанням інших соціальних проблем найнезахищеніших категорій громадян — пенсіонерів та інвалідів, для яких пенсії і соціальні виплати є єдиними засобами для існування.

У вересні—листопаді до комітету надійшло 1685 заяв і скарг, в яких громадяни пишуть про незадовільне виконання чинного законодавства щодо пенсійного забезпечення та соціального захисту пенсіонерів, ветеранів та інвалідів. Найбільше звернень надходить з Вінницької, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Київської, Львівської, Одеської, Харківської областей.

У листах громадян, резолюціях учасників зборів з тривогою і занепокоєнням говориться, що в країні грубо порушуються конституційні права, звужуються до мінімуму соціальні гарантії. Люди вимагають від Президента, уряду, Верховної Ради зупинити занепад вітчизняного виробництва, зниження життєвого рівня людей, не декларативно, а на ділі забезпечити своїм громадянам конституційне право на працю, заробітну плату, нормальну пенсію, соціальний захист.

Дописувачі порушують також питання про знецінення грошових заощаджень, невиконання державою своїх зобов'язань щодо індексації та виплат, повернення заощаджень. За повідомленням Міністерства фінансів України, проти запланованих 400 млн. грн. з січня 1997 р. компенсовано громадянам лише 30 млн. грн. Усвідомлюючи, що повернення заощаджень громадянам в грошовій формі не є реальним, автори багатьох листів і заяв пропонують запровадити безготівковий взаємозалік, приміром, оплату за житлово-комунальні послуги, на лікувально-оздоровчі заходи, ритуальні послуги, проведення ремонту житла, придбання товарів першої потреби тощо.

З огляду на соціальну вагу питань, які порушуються у зверненнях громадян, комітет вирішив при розгляді державного бюджету на 1999 рік не допустити зменшення витрат на соціальний захист незахищених категорій громадян — пенсіонерів, ветеранів, інвалідів, а також запропонувати Кабінету міністрів виробити механізм щодо можливого повернення громадянам їх заощаджень шляхом безготівкового взаємозаліку оплати за житлово-комунальні послуги, витрат на лікувально-оздоровчі заходи тощо.

ЩОБ ПОБОРОТИ ЙОДОЗАЛЕЖНІ ЗАХВОРЮВАННЯ

У Комітеті з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства відбулася зустріч з представниками місії КІВАНІС, міжнародної неурядової організації, яка через представництво ЮНІСЕФ у 1998 році фінансувала виконання Національної програми по боротьбі з йодозалежними захворюваннями.

Метою зустрічі було обговорення фінансових потреб для лабораторного обладнання з моніторингу та контролю з йодування солі, йшлося також про підготовку кадрів з метою ліквідації йодозалежних захворювань в Україні.

Представникам місії КІВАНІС висловлені аргументи щодо подальшого фінансування Програми по боротьбі з йодозалежними захворюваннями в Україні на період до 2000 року.

У ТРАНСКОРДОННОМУ КОНТЕКСТІ

Комітет у закордонних справах і зв'язках з СНД розглянув низку законопроектів, більшість з яких стосувалася зовнішньоекономічних відносин України. Зокрема, предметом обговорення став проект закону «Про ратифікацію рішення Ради глав урядів держав—учасниць СНД про міжурядову науково-технічну програму «Створення конкурентоспроможних на світовому ринку зварних конструкцій, ресурсозберігаючих технологій, матеріалів та обладнання для зварювального виробництва». Ратифікація згаданого законопроекту дасть змогу створити сприятливі умови для використання науково-технічного потенціалу України, забезпечення умов для захисту прав українських науковців на інтелектуальну власність, розширення ринку збуту наукоємної продукції.

Жваве обговорення народних депутатів викликав проект закону «Про ратифікацію Конвенції про міжнародні автомобільні перевезення пасажирів і багажу». Йшлося, зокрема, про те, що введення її в дію окреслить правові відносини між державами СНД в галузі автомобільних перевезень, реалізує переваги знаходження України на перехресті головних євразійських транспортних потоків.

Не залишилися поза увагою членів комітету й актуальні питання охорони довкілля — розглянуто законопроект «Про ратифікацію Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті». Народні депутати вирішили внести згадані законопроекти на розгляд Верховної Ради.

Прес-служба Верховної Ради України —ДІНАУ.

Про внесення змін до Закону України «Про основи державної політики у сфері

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести зміни до Закону України «Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1992р., №12, ст.165; 1993р., №10, ст.76, №11, ст.93, №17, ст.184; 1994р., №41, ст.376; 1995р., №13, ст.85; 1996р., №3, ст.11; 1997р., №8, ст.62), виклавши його у такій редакції:

«Закон України

Про наукову і науково-технічну діяльність

Цей Закон визначає правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку науково-технічної сфери, створює умови для наукової і науково-технічної діяльності, забезпечення потреб суспільства і держави у технологічному розвитку.

Розвиток науки і техніки є визначальним фактором прогресу суспільства, підвищення добробуту його членів, їх духовного та інтелектуального зростання. Цим зумовлена необхідність пріоритетної державної підтримки розвитку науки як джерела економічного зростання і невід`ємної складової національної культури та освіти, створення умов для реалізації інтелектуального потенціалу громадян у сфері наукової і науково-технічної діяльності, цілеспрямованої політики у забезпеченні використання досягнень вітчизняної та світової науки і техніки для задоволення соціальних, економічних, культурних та інших потреб.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни та їх визначення

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

наукова діяльність — інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань. Основними її формами є фундаментальні та прикладні наукові дослідження;

науково-технічна діяльність — інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань у всіх галузях техніки і технологій. Її основними формами (видами) є науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проектно-конструкторські, технологічні, пошукові та проектно-пошукові роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов`язані з доведенням наукових і науково-технічних знань до стадії практичного їх використання;

фундаментальні наукові дослідження — наукова теоретична та (або) експериментальна діяльність, спрямована на одержання нових знань про закономірності розвитку природи, суспільства, людини, їх взаємозв`язку;

прикладні наукові дослідження — наукова і науково-технічна діяльність, спрямована на одержання і використання знань для практичних цілей;

вчений — фізична особа (громадянин України, іноземець або особа без громадянства), яка провадить фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження і отримує наукові та (або) науково-технічні результати;

науковий працівник — вчений, який за основним місцем роботи та відповідно до трудового договору (контракту) професійно займається науковою, науково-технічною або науково-педагогічною діяльністю та має відповідну кваліфікацію, підтверджену результатами атестації;

науково-дослідна (науково-технічна) установа (далі — наукова установа) — юридична особа незалежно від форми власності, що створена в установленому законодавством порядку, для якої наукова або науково-технічна діяльність є основною і становить понад 70 відсотків загального річного обсягу виконаних робіт;

наукова робота — дослідження з метою одержання наукового результату;

науковий результат — нове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях наукової інформації у формі звіту, наукової праці, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття тощо;

науково-прикладний результат — нове конструктивне чи технологічне рішення, експериментальний зразок, закінчене випробування, розробка, яка впроваджена або може бути впроваджена у суспільну практику. Науково-прикладний результат може бути у формі звіту, ескізного проекту, конструкторської або технологічної документації на науково-технічну продукцію, натурного зразка тощо.

Стаття 2. Мета і завдання

Метою цього Закону є врегулювання відносин, пов`язаних з науковою і науково-технічною діяльністю та створення умов для підвищення ефективності наукових досліджень і використання їх результатів для забезпечення розвитку усіх сфер суспільного життя.

Основними завданнями цього Закону є визначення:

правового статусу суб`єктів наукової і науково-технічної діяльності, матеріальних та моральних стимулів забезпечення престижності та зумовленої суспільними потребами пріоритетності цієї сфери людської діяльності, залучення до неї інтелектуального потенціалу нації;

економічних, соціальних та правових гарантій наукової і науково-технічної діяльності, свободи наукової творчості;

основних цілей, напрямів та принципів державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності;

повноважень органів державної влади щодо здійснення державного регулювання та управління у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

Стаття 3. Законодавство України про наукову і науково-технічну діяльність

Законодавство України про наукову і науково-технічну діяльність складається з цього Закону та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у процесі здійснення такої діяльності.

Розділ II. ПРАВОВИЙ СТАТУС СУБ`ЄКТІВ НАУКОВОЇ І НАУКОВО–ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 4. Суб`єкти наукової і науково-технічної діяльності

Суб`єктами наукової і науково-технічної діяльності є: вчені, наукові працівники, науково-педагогічні працівники, а також наукові установи, наукові організації, вищі навчальні заклади III-IV рівнів акредитації, громадські організації у науковій та науково-технічній діяльності (далі — громадські наукові організації).

Стаття 5. Вчений

Вчений є основним суб`єктом наукової і науково-технічної діяльності.

Вчений має право:

обирати форми, напрями і засоби наукової і науково-технічної діяльності відповідно до своїх інтересів, творчих можливостей та загальнолюдських цінностей;

об`єднуватися з іншими вченими в постійні або тимчасові наукові колективи для проведення спільної наукової і науково-технічної діяльності;

брати участь у конкурсах на виконання наукових досліджень, які фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України та інших джерел відповідно до законодавства України;

здобувати визнання авторства на наукові і науково-технічні результати своєї діяльності;

публікувати результати своїх досліджень або оприлюднювати їх іншим способом, у порядку, встановленому законодавством України;

брати участь у конкурсах на заміщення вакантних посад наукових і науково-педагогічних працівників;

отримувати, передавати та поширювати наукову інформацію;

здобувати державне і громадське визнання через присудження наукових ступенів, вчених звань, премій, почесних звань за внесок у розвиток науки, технологій, впровадження наукових, науково-технічних результатів у виробництво та за підготовку наукових кадрів.

Вчений при здійсненні наукової, науково-технічної та науково-педагогічної діяльності зобов`язаний:

не завдавати шкоди здоров`ю людини, її життю та довкіллю;

додержуватися етичних норм наукового співтовариства, поважати право на інтелектуальну власність.

Стаття 6. Науковий працівник

Науковий працівник може виконувати науково-дослідну, науково-педагогічну, дослідно-конструкторську, дослідно-технологічну, проектно-конструкторську, проектно-технологічну, пошукову, проектно-пошукову роботу та (або) організовувати виконання зазначених робіт у наукових установах та організаціях, вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, лабораторіях підприємств.

Науковий працівник має право:

об`єднуватись в професійні спілки, бути членом і брати участь в діяльності громадських об`єднань і політичних партій;

на мотивовану відмову брати участь в науковій (науково-технічній) діяльності, результати якої можуть мати негативні наслідки для людини, суспільства або довкілля;

на матеріальну підтримку виконуваних досліджень за рахунок коштів Державного бюджету України та інших джерел фінансування відповідно до законодавства України;

на іменні та інші стипендії, а також премії, що встановлюються державою, юридичними та фізичними особами;

на об`єктивну оцінку своєї діяльності та отримання матеріальної винагороди відповідно до кваліфікації, наукових результатів, якості та складності виконуваної роботи, а також одержання доходу чи іншої винагороди від реалізації наукового або науково-прикладного результату своєї діяльності;

займатися викладацькою діяльністю, надавати консультативну допомогу, а також бути експертом відповідно до законодавства України;

займатися підприємницькою діяльністю відповідно до законодавства України.

Науковий працівник зобов`язаний:

провадити наукові дослідження відповідно до укладених договорів (контрактів);

представляти результати наукової і науково-технічної діяльності шляхом наукових доповідей, публікацій та захисту дисертацій;

у встановленому порядку проходити атестацію на відповідність займаній посаді;

постійно підвищувати свою кваліфікацію.

Прийняття на роботу наукових працівників здійснюється на основі конкурсного відбору.

Науковий працівник не може бути примушений провадити наукові дослідження, якщо вони або їх результати викликають або можуть викликати шкідливі для здоров`я людини, її життя та довкілля наслідки, а також не може бути притягнутий до відповідальності за відмову від участі у таких дослідженнях.

Стаття 7. Наукова установа

Наукова установа діє на підставі статуту (положення), що затверджується в установленому порядку.

Управління науковою установою здійснює її керівник.

Керівник наукової установи, як правило, обирається таємним голосуванням на зборах колективу наукових працівників на визначений статутом (положенням) наукової установи термін і затверджується власником наукової установи або уповноваженим ним органом, якщо інше не передбачено статутом (положенням) наукової установи.

Керівники структурних підрозділів наукової установи обираються на посади на конкурсних засадах у порядку, встановленому статутом (положенням) цих установ.

Стаття 8. Державні наукові установи

Державними науковими установами є наукові установи, засновані на державній власності.

Державні наукові установи створюються, реорганізуються та ліквідуються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено законом.

Державним науковим установам передаються в постійне користування земельні ділянки згідно із законодавством України.

Стаття 9. Права і обов`язки керівника наукової установи

Керівник наукової установи:

вирішує питання її діяльності відповідно до статутних завдань;

представляє наукову установу в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах, організаціях усіх форм власності;

відповідає за результати діяльності наукової установи перед власником або уповноваженим ним органом;

в межах своєї компетенції видає накази і розпорядження;

визначає функціональні обов`язки працівників;

призначає частину складу вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради наукової установи;

здійснює інші повноваження, передбачені статутом (положенням) наукової установи.

Керівник наукової установи щорічно звітує перед колективом наукових працівників про свою діяльність.

Стаття 10. Вчена (наукова, науково-технічна, технічна) рада наукової установи

Вчена (наукова, науково-технічна, технічна) рада наукової установи є колегіальним дорадчим органом управління науковою і науково-технічною діяльністю наукової установи.

Кількісний склад членів вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради наукової установи визначається статутом (положенням) наукової установи. Не менш як три чверті складу вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради обирається таємним голосуванням колективу наукових працівників, а решта її членів призначається наказом керівника наукової установи.

Керівник наукової установи, його заступники і вчений секретар наукової установи є членами вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради наукової установи за посадою.

З метою представництва інтересів трудового колективу до складу вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради наукової установи може входити голова профспілкового комітету наукової установи (за згодою).

Вчена (наукова, науково-технічна, технічна) рада наукової установи:

визначає перспективні напрями наукової і науково-технічної діяльності;

здійснює наукову і науково-технічну оцінку тематики та результатів науково-дослідних робіт;

розглядає та затверджує поточні плани наукових досліджень;

затверджує теми дисертацій здобувачів та аспірантів, їх наукових керівників (консультантів);

затверджує результати атестації наукових працівників;

обирає за конкурсом на вакантні посади наукових працівників;

в межах своєї компетенції розглядає питання про присвоєння вчених звань;

вирішує інші питання діяльності наукової установи, визначені її статутом (положенням).

При науковій установі можуть створюватися спеціалізовані вчені ради для захисту дисертацій за відповідними спеціальностями у порядку, передбаченому законодавством України.

Стаття 11. Державна атестація наукових установ

З метою оцінки ефективності діяльності наукових установ, відповідності одержуваних ними результатів державним науково-технічним пріоритетам та завданням науково-технічного розвитку, а також з метою визначення необхідності надання їм підтримки держави не менше одного разу на п`ять років провадиться державна атестація наукових установ у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Державній атестації підлягають наукові установи усіх форм власності, що внесені або претендують на внесення до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави.

Стаття 12. Державний реєстр наукових установ, яким надається підтримка держави

Для надання державної підтримки наукових установ усіх форм власності, діяльність яких має важливе значення для науки, економіки та виробництва, створюється Державний реєстр наукових установ, яким надається підтримка держави. Положення про Державний реєстр наукових установ затверджується Кабінетом Міністрів України.

Наукові установи включаються Міністерством України у справах науки і технологій до Державного реєстру наукових установ за умови проходження державної атестації.

Наукові установи, включені до Державного реєстру наукових установ:

користуються податковими пільгами відповідно до законодавства України;

не можуть змінювати наукову і науково-технічну діяльність на інші види діяльності;

зобов`язані не менш як 50 відсотків доходу від своєї діяльності спрямовувати на проведення ініціативних науково-дослідних робіт та розвиток дослідницької матеріально-технічної бази.

Наукові установи, включені до Державного реєстру наукових установ, виключаються з нього у разі недодержання ними вимог, передбачених цим Законом.

Стаття 13. Національний науковий центр

Статус національного наукового центру може бути надано науковій установі, вищому навчальному закладу IV рівня акредитації (об`єднанню наукових установ чи вищих навчальних закладів IV рівня акредитації), що проводять комплексні наукові дослідження загальнодержавного значення та мають світове визнання своєї діяльності.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України закони та інші акти,

науки і науково-технічної діяльності»

ЗАКОН УКРАЇНИ

Надання і позбавлення статусу національного наукового центру здійснюються Указом Президента України за поданням Кабінету Міністрів України.

Статус та особливості діяльності національних наукових центрів визначаються Положенням про національний науковий центр, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 14. Державний реєстр наукових об`єктів, що становлять національне надбання

З метою збереження унікальних наукових об`єктів: колекцій, інформаційних фондів, дослідних установок та обладнання, а також заповідників і дендропарків, наукових полігонів тощо, які мають визначне значення для української та світової науки, — створюється Державний реєстр наукових об`єктів, що становлять національне надбання.

Порядок формування і ведення Державного реєстру наукових об`єктів, що становлять національне надбання, визначається Кабінетом Міністрів України.

Рішення про віднесення наукових об`єктів до таких, що становлять національне надбання, приймає Кабінет Міністрів України за поданням Міністерства України у справах науки і технологій.

Фінансування заходів щодо утримання і збереження наукових об`єктів, які включені до Державного реєстру наукових об`єктів, що становлять національне надбання, щорічно передбачається у Державному бюджеті України.

Стаття 15. Національна академія наук України та галузеві академії наук

Національна академія наук України та галузеві академії наук — Українська академія аграрних наук, Академія медичних наук України, Академія педагогічних наук України, Академія правових наук України, Академія мистецтв України (далі — академії) є державними науковими організаціями, що засновані на державній власності.

Кошти на забезпечення діяльності академій щорічно визначаються у Державному бюджеті України окремими рядками. Фінансування академій може здійснюватися за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством України.

До складу академій можуть входити наукові установи, підприємства, організації, об`єкти соціальної сфери, що забезпечують їх діяльність.

Державне управління у сфері наукової і науково-технічної діяльності академій здійснюється згідно з законодавством України у межах, що не порушують їхньої самоврядності у вирішенні питань статутної діяльності і свободи наукової творчості.

Самоврядність академій полягає у самостійному визначенні тематики досліджень, своєї структури, вирішенні науково-організаційних, господарських, кадрових питань, здійсненні міжнародних наукових зв`язків.

Академії виконують замовлення органів державної влади стосовно розроблення засад державної наукової і науково-технічної політики, проведення наукової експертизи проектів державних рішень і програм.

Академії щорічно звітують перед Кабінетом Міністрів України про результати наукової і науково-технічної діяльності та використання коштів, виділених їм із Державного бюджету України.

Національна академія наук України — вища наукова організація України, яка організує і здійснює фундаментальні та прикладні дослідження з найважливіших проблем природничих, технічних і гуманітарних наук, а також координує здійснення фундаментальних досліджень в наукових установах та організаціях незалежно від форм власності. При Національній академії наук України створюється міжвідомча рада з координації фундаментальних досліджень в Україні (далі — рада). Положення про раду та її склад затверджується Кабінетом Міністрів України.

Галузеві академії координують, організують і проводять дослідження у відповідних галузях науки і техніки.

Держава передає академіям у безстрокове безоплатне користування без права зміни форми власності основні фонди, а також обігові кошти. Використання майна, переданого академіям, здійснюється ними відповідно до законодавства та статутів академій. Земельні ділянки надаються академіям у постійне користування відповідно до земельного законодавства України.

Академії здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства України та своїх статутів, які приймаються загальними зборами академій та затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Загальні збори Національної академії наук України та галузевих академій наук мають виключне право вибирати вчених України дійсними членами (академіками) та членами-кореспондентами, а іноземних вчених — іноземними членами відповідних академій.

Стаття 16. Наукова і науково-технічна діяльність у системі вищої освіти

Наукова і науково-технічна діяльність є невід`ємною складовою частиною навчального процесу вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

Наукова і науково-технічна діяльність у системі вищої освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту» та цього Закону.

На вищі навчальні заклади III-IV рівнів акредитації поширюються права, передбачені цим законом для наукових установ.

Стаття 17. Громадські наукові організації

Громадські наукові організації є об`єднаннями вчених для цілеспрямованого розвитку відповідних напрямів науки, захисту фахових інтересів, взаємної координації науково-дослідної роботи, обміну досвідом.

Громадські наукові організації підлягають реєстрації та діють відповідно до законодавства про об`єднання громадян з урахуванням положень цього Закону.

Громадські наукові організації можуть створювати тимчасові наукові колективи, утворювати для виконання статутних завдань науково-дослідні, проектно-конструкторські, експертні, консалтингові, пошукові організації, співпрацювати із іноземними та міжнародними організаціями, бути колективними членами міжнародних науково-фахових об`єднань, спілок, товариств відповідно до законодавства України.

Стаття 18. Взаємовідносини органів державної влади і громадських наукових організацій

Органи державної влади можуть залучати громадські наукові організації за їхньою згодою до участі у підготовці та реалізації рішень стосовно наукової і науково-технічної діяльності, наукової і науково технічної експертизи, науково-технічних програм, проектів і розробок та у взаємодії з ними інформувати населення про безпеку, екологічну чистоту, економічну та соціальну значущість, екологічні та соціально-економічні наслідки реалізації відповідних програм проектів і розробок.

РОЗДІЛ III. ДЕРЖАВНІ ГАРАНТІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧЕНИХ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ

Стаття 19. Підготовка наукових кадрів та підвищення їх кваліфікації

Основними формами підготовки наукових кадрів є аспірантура та докторантура. Порядок вступу та навчання в аспірантурі та докторантурі встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Наукові працівники проходять стажування у відповідних наукових, державних установах, організаціях як в Україні, так і за її межами.

Наукова установа забезпечує проходження курсу підвищення кваліфікації науковому працівникові кожні п`ять років із збереженням середньої заробітної плати.

Результати підвищення кваліфікації враховуються при атестації наукових працівників.

Стаття 20. Наукові ступені і вчені звання

Вчені мають право на здобуття наукового ступеня кандидата і доктора наук та присвоєння вчених звань старшого наукового співробітника, доцента і професора.

Присудження наукових ступенів та присвоєння вчених звань є державним визнанням рівня кваліфікації вченого. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Атестати доцента і професора видаються Міністерством освіти України, а дипломи кандидата і доктора наук та атестат старшого наукового співробітника — Вищою атестаційною комісією України.

Наявність відповідного наукового ступеня або вченого звання є кваліфікаційною вимогою для зайняття науковим працівником відповідної посади.

Стаття 21. Атестація наукових працівників

Атестація наукових працівників проводиться в наукових установах не рідше одного разу на п`ять років з метою:

оцінки рівня професійної підготовки наукового працівника, результативності його роботи;

визначення відповідності кваліфікації наукового працівника займаній посаді;

виявлення перспективи використання здібностей наукового працівника, стимулювання підвищення його професійного рівня;

визначення потреби в підвищенні кваліфікації, професійної підготовки наукового працівника.

Положення про атестацію наукових працівників затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 22. Правовий режим наукового і науково-технічного результату

Правовий режим наукового і науково-технічного результату як об`єкта права інтелектуальної власності визначається законами України.

Стаття 23. Оплата і стимулювання праці наукового працівника

Оплата праці наукового працівника повинна забезпечувати достатні матеріальні умови для ефективної самостійної творчої діяльності, підвищення престижу професії наукового працівника, стимулювати залучення талановитої молоді в науку та підвищення кваліфікації наукових працівників.

Заробітна плата наукових працівників складається з посадових ставок (окладів), премій, доплати за наукові ступені, вчені звання, надбавки за стаж роботи в науковій сфері та інші надбавки, передбачені законодавством України.

Дійсним членам та членам-кореспондентам Національної академії наук України та галузевих академій наук встановлюється довічна плата, розмір якої визначається Кабінетом Міністрів України.

Держава гарантує встановлення ставок (окладів) науковим працівникам наукових установ, діяльність яких фінансується з бюджету, на рівні не нижче посадових ставок (окладів) викладачів відповідної кваліфікації вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

Умови оплати праці наукових працівників державних наукових установ визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 24. Пенсійне забезпечення та соціальний захист наукового працівника

Держава встановлює для наукових працівників державних наукових установ і організацій пенсії на рівні, який забезпечує престижність наукової праці та стимулює систематичне оновлення наукових кадрів.

Перелік посад наукових працівників державних наукових установ та організацій, перебування на яких дає право на одержання пенсії та грошової допомоги при виході на пенсію у порядку, встановленому цим Законом, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Пенсія науковому працівнику призначається за рахунок Державного бюджету України при досягненні пенсійного віку:

чоловікам — за наявності стажу роботи не менше 25 років, у тому числі стажу роботи науковим працівником не менше 20 років;

жінкам — за наявності стажу роботи не менше 20 років, у тому числі стажу роботи науковим працівником не менше 15 років.

Пенсії науковим працівникам призначаються у розмірі 80 відсотків їх середньомісячної заробітної плати за останні два роки. За кожний повний рік роботи понад стаж, визначений частиною третьою цієї статті, пенсія збільшується на один відсоток заробітку, але не більше 90 відсотків середньомісячного заробітку.

Після виходу на пенсію науковий працівник може бути прийнятий на роботу в наукову установу за строковим трудовим договором (контрактом).

При виході на пенсію науковому працівнику видається грошова допомога у розмірі шести місячних посадових ставок (окладів) з урахуванням надбавок і доплат за наявності стажу роботи науковим працівником:

для чоловіків — 12,5 року;

для жінок — 10 років.

Пенсія по інвалідності внаслідок трудового каліцтва чи професійного захворювання науковому працівнику призначається в таких розмірах: інвалідам I групи — 80 відсотків заробітної плати наукового працівника; II групи — 60 відсотків заробітної плати наукового працівника.

Пенсія в разі втрати годувальника призначається непрацездатним членам сім`ї померлого наукового працівника (годувальника), які були на його утриманні (при цьому дітям пенсія призначається незалежно від того, чи були вони на утриманні годувальника), у розмірі 80 відсотків пенсії наукового працівника на трьох непрацездатних членів сім`ї, 60 відсотків — на двох непрацездатних членів сім`ї і 40 відсотків — на одного непрацездатного члена сім`ї. До непрацездатних членів сім`ї відносяться особи, зазначені в статті 37 Закону України «Про пенсійне забезпечення».

Право на призначення пенсії за цим Законом поширюється на наукових працівників державних наукових установ та організацій, які вийшли на пенсію до набрання чинності цим Законом. Перерахунок пенсій таким працівникам провадиться в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

При переході наукових працівників на державну службу стаж наукової, науково-технічної або науково-педагогічної діяльності зараховується до стажу роботи державного службовця, а стаж роботи на державній службі зараховується до наукового при переході державного службовця на посаду наукового працівника.

Науковим працівникам, які зробили вагомий внесок у розвиток науки, можуть встановлюватися державні стипендії; для підтримки наукової молоді — стипендії для молодих учених відповідно до законодавства України.

Науковим працівникам, які мають науковий ступінь кандидата або доктора наук, для забезпечення умов для наукової діяльності надається в установленому законодавством порядку додаткова жила площа у вигляді кімнати (кабінету) або в розмірі до 20 кв. метрів. Зазначена додаткова жила площа оплачується в одинарному розмірі.

Дія цієї статті поширюється на науково-педагогічних працівників державних вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

Розділ IV. ПОВНОВАЖЕННЯ СУБ`ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 25. Повноваження Верховної Ради України у сфері наукової і науково-технічної діяльності

Верховна Рада України:

здійснює державне регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності;

визначає основні засади і напрями державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності;

затверджує пріоритетні напрями розвитку науки і техніки та загальнодержавні (національні) програми науково-технічного розвитку України;

здійснює інші повноваження, які відповідно до Конституції України віднесені до її відання.

Стаття 26. Повноваження Президента України у сфері наукової і науково-технічної діяльності

Президент України як глава держави і гарант її державного суверенітету сприяє розвиткові науки і техніки з метою забезпечення технологічної незалежності країни, матеріального достатку суспільства і духовного розквіту нації.

Президент України відповідно до Конституції та законів України:

визначає систему органів виконавчої влади, які здійснюють державне управління у сфері наукової і науково-технічної діяльності в Україні;

забезпечує здійснення контролю за формуванням та функціонуванням системи державного управління у сфері наукової і науково-технічної діяльності;

для здійснення своїх повноважень у науковій і науково-технічній сфері створює консультативно-дорадчу раду з питань науки і науково-технічної політики, яка сприяє формуванню державної політики щодо розвитку науки, визначенню пріоритетних науково-технічних напрямів, виробленню стратегії науково-технологічного та інноваційного розвитку, розглядає пропозиції щодо ефективного використання коштів Державного бюджету України, які спрямовуються на розвиток науки, технологій та інновацій, щодо удосконалення структури управління наукою, системи підготовки і атестації кадрів.

Стаття 27. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері наукової і науково-технічної діяльності

(Закінчення на 8–9-й стор.).

надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією

Про внесення змін до Закону України «Про основи державної політики у сфері

(Початок на 6–7-й стор.).

Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади:

здійснює науково-технічну політику держави;

подає Верховній Раді України пропозиції щодо пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та її матеріально-технічного забезпечення;

забезпечує реалізацію загальнодержавних науково-технічних програм;

затверджує державні (міжвідомчі) науково-технічні програми відповідно до визначених Верховною Радою України пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки.

Стаття 28. Повноваження Міністерства України у справах науки і технологій

Міністерство України у справах науки і технологій є центральним органом виконавчої влади, який забезпечує проведення у життя державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

Міністерство України у справах науки і технологій:

розробляє засади наукового і науково-технічного розвитку України;

забезпечує розвиток наукового і науково-технічного потенціалу України;

організує та координує інноваційну діяльність;

координує розвиток загальнодержавної системи науково-технічної інформації;

координує діяльність органів виконавчої влади щодо розроблення загальнодержавних наукових і науково-технічних програм та контролює їх виконання;

здійснює керівництво системою наукової і науково-технічної експертизи;

забезпечує інтеграцію вітчизняної науки у світовий науковий простір із збереженням і захистом національних пріоритетів;

здійснює інші повноваження, передбачені законодавством України.

Стаття 29. Повноваження інших центральних органів виконавчої влади у сфері наукової і науково-технічної діяльності

Інші центральні органи виконавчої влади в межах своїх повноважень:

здійснюють управління у сфері наукової та інноваційної діяльності і відповідають за рівень науково-технічного розвитку відповідних галузей;

визначають напрями розвитку наукового і науково-технологічного потенціалу галузей, спрямовують і контролюють діяльність підпорядкованих їм наукових організацій;

беруть участь у формуванні пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні, державних наукових та науково-технічних програм і державного замовлення;

формують програми науково-технічного розвитку відповідних галузей та організують їх виконання;

організують розроблення, освоєння та виробництво сучасної конкурентоспроможної продукції на основі використання нових високоефективних технологій, устаткування, матеріалів інформаційного забезпечення;

готують пропозиції щодо вдосконалення економічного механізму забезпечення науково-технічного розвитку відповідних галузей;

здійснюють інші повноваження, передбачені законодавством України.

Стаття 30. Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органів виконавчої влади

Верховна Рада Автономної Республіки Крим, місцеві ради, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади щодо наукової та науково-технічної діяльності відповідно до їх компетенції:

забезпечують виконання державних наукових та науково-технічних програм;

розробляють та організують виконання регіональних (територіальних) програм науково-технічного розвитку;

створюють місцеві інноваційні фонди відповідно до законодавства України;

сприяють розвитку технопарків, технополісів, інноваційних бізнес-інкубаторів;

залучають відповідні наукові установи (за їх згодою) до вирішення проблем науково-технічного розвитку регіону.

Розділ V. ФОРМИ І МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ У НАУКОВІЙ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 31. Цілі та напрями державної політики в науковій і науково-технічній діяльності

Основними цілями державної політики у науковій і науково-технічній діяльності є:

примноження національного багатства на основі використання наукових та науково-технічних досягнень;

створення умов для досягнення високого рівня життя кожного громадянина, його фізичного, духовного та інтелектуального розвитку через використання сучасних досягнень науки і техніки;

зміцнення національної безпеки на основі використання наукових та науково-технічних досягнень;

забезпечення вільного розвитку наукової та науково-технічної творчості.

Держава забезпечує:

соціально-економічні, організаційні, правові умови для формування та ефективного використання наукового та науково-технічного потенціалу, включаючи державну підтримку суб'єктів наукової і науково-технічної діяльності;

створення сучасної інфраструктури науки і системи інформаційного забезпечення наукової і науково-технічної діяльності, інтеграцію освіти, науки і виробництва;

підготовку, підвищення кваліфікації і перепідготовку наукових кадрів;

підвищення престижу наукової і науково-технічної діяльності, підтримку та заохочення наукової молоді;

фінансування та матеріальне забезпечення фундаментальних досліджень;

підтримку пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, державних наукових і науково-технічних програм та концентрацію ресурсів для їх реалізації;

створення ринку наукової і науково-технічної продукції та впровадження досягнень науки і техніки в усі сфери суспільного життя;

правову охорону інтелектуальної власності та створення умов для її ефективного використання;

організацію статистики в науковій діяльності;

проведення наукової і науково-технічної експертизи виробництва, нових технологій, техніки, результатів досліджень, науково-технічних програм і проектів тощо;

стимулювання наукової та науково-технічної творчості, винахідництва та інноваційної діяльності;

пропагування наукових та науково-технічних досягнень, винаходів, нових сучасних технологій, внеску України у розвиток світової науки і техніки;

встановлення взаємовигідних зв'язків з іншими державами для інтеграції вітчизняної та світової науки.

Стаття 32. Основні принципи державного управління та регулювання у науковій і науково-технічній діяльності

При здійсненні державного управління та регулювання науковою діяльністю держава керується принципами:

органічної єдності науково-технічного, економічного, соціального та духовного розвитку суспільства;

поєднання централізації та децентралізації управління у науковій діяльності;

додержання вимог екологічної безпеки;

визнання свободи творчої, наукової і науково-технічної діяльності;

збалансованості розвитку фундаментальних і прикладних досліджень;

використання досягнень світової науки, можливостей міжнародного наукового співробітництва;

свободи поширення наукової та науково-технічної інформації;

відкритості для міжнародного науково-технічного співробітництва, забезпечення інтеграції української науки в світову в поєднанні із захистом інтересів національної безпеки.

Стаття 33. Фінансово-кредитні та податкові важелі державного регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності

Держава застосовує фінансово-кредитні та податкові важелі для створення економічно сприятливих умов для ефективного здійснення наукової і науково-технічної діяльності відповідно до законодавства України.

Стаття 34. Бюджетне фінансування наукової і науково-технічної діяльності

Одним із основних важелів здійснення державної політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності є бюджетне фінансування.

Держава забезпечує бюджетне фінансування наукової та науково-технічної діяльності (крім видатків на оборону) у розмірі не менше 1,7 відсотка валового внутрішнього продукту України.

Видатки на наукову і науково-технічну діяльність є захищеними статтями видатків Державного бюджету України.

Бюджетне фінансування наукових досліджень здійснюється шляхом базового та програмно-цільового фінансування.

Базове фінансування надається для забезпечення:

фундаментальних наукових досліджень;

найважливіших для держави напрямів досліджень, у тому числі в інтересах національної безпеки та оборони;

розвитку інфраструктури наукової і науково-технічної діяльності;

збереження наукових об'єктів, що становлять національне надбання;

підготовки наукових кадрів.

Перелік наукових установ та вищих навчальних закладів, яким надається базове фінансування для здійснення наукової і науково-технічної діяльності, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Програмно-цільове фінансування здійснюється, як правило, на конкурсній основі для:

науково-технічних програм і окремих розробок, спрямованих на реалізацію пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки;

забезпечення проведення найважливіших прикладних науково-технічних розробок, які виконуються за державним замовленням;

проектів, що виконуються в межах міжнародного науково-технічного співробітництва.

Бюджетне фінансування наукової і науково-технічної діяльності здійснюється відповідно до законодавства України.

Стаття 35. Державний фонд фундаментальних досліджень

Для підтримки фундаментальних наукових досліджень у галузі природничих, технічних і гуманітарних наук, що провадяться науковими установами, вищими навчальними закладами, вченими, створюється Державний фонд фундаментальних досліджень (далі —Фонд).

Діяльність Фонду регулюється Положенням, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

У Державному бюджеті України кошти для Фонду визначаються окремим рядком.

Кошти Фонду формуються за рахунок:

бюджетних коштів;

добровільних внесків юридичних і фізичних осіб (в тому числі іноземних).

Кошти Фонду розподіляються на конкурсній основі.

Стаття 36. Державні наукові та науково-технічні програми

Державні наукові та науково-технічні програми є основним засобом реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки шляхом концентрації науково-технічного потенціалу країни для розв'язання найважливіших природничих, технічних і гуманітарних проблем.

Державні наукові та науково-технічні програми поділяються на:

загальнодержавні (національні);

державні (міжвідомчі);

галузеві (багатогалузеві);

регіональні (територіальні).

Статус державних (міжвідомчих) наукових та науково-технічних програм мають також відповідні частини загальнодержавних (національних) програм економічного, соціального, національно-культурного розвитку, охорони довкілля.

Основним засобом реалізації загальнодержавних (національних) науково-технічних програм є державні (міжвідомчі), галузеві (багатогалузеві) та регіональні (територіальні) програми.

Державні наукові та науково-технічні програми формуються Міністерством України у справах науки і технологій на основі цільових проектів і розробок, відібраних на конкурсних засадах.

Обсяги фінансування загальнодержавних (національних) науково-технічних програм щорічно визначаються Верховною Радою України при прийнятті Закону України про Державний бюджет України.

Положення про державні наукові та науково-технічні програми затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 37. Державне замовлення на науково-технічну продукцію

Державне замовлення на науково-технічну продукцію щорічно формується Міністерством України у справах науки і технологій та Міністерством економіки України на основі переліку найважливіших розробок, спрямованих на створення нових технологій та продукції, і затверджується Кабінетом Міністрів України відповідно до законодавства України.

Стаття 38. Державний інноваційний фонд

З метою фінансового забезпечення проведення державної політики у науковій і науково-технічній діяльності і заходів, спрямованих на розвиток та використання досягнень науки в Україні, створюється Державний інноваційний фонд, положення про який затверджується Кабінетом Міністрів України.

Державний інноваційний фонд підпорядковується Міністерству України у справах науки і технологій.

Державний інноваційний фонд здійснює на конкурсних засадах фінансову та матеріально-технічну підтримку заходів, спрямованих на впровадження пріоритетних науково-технічних розробок та новітніх технологій у виробництво, технічне його переоснащення, освоєння випуску нових видів конкурентоспроможної продукції.

Кошти Державного інноваційного фонду формуються за рахунок зборів до цього фонду, встановлених законодавством України, а також позабюджетних коштів, одержаних від повернення позик, інвестиційних вкладів, лізингових платежів, надходжень від сумісної діяльності з виконавцями інноваційних проектів, добровільних внесків юридичних і фізичних осіб, та інших надходжень, що не суперечать законодавству України.

Стаття 39. Забезпечення розвитку кадрового потенціалу науки

З метою постійного поновлення інтелектуального потенціалу суспільства, розвитку та поширення наукової і технічної культури, розвитку новаторства, сприяння творчості працівників наукової та науково-технічної діяльності держава:

забезпечує підвищення престижу наукової праці;

організує підготовку та підвищення кваліфікації наукових і науково-педагогічних кадрів у державних наукових установах і навчальних закладах;

забезпечує пошук і відбір талановитої молоді, сприяє її стажуванню;

сприяє підготовці та перепідготовці наукових і науково-педагогічних кадрів за межами України;

запроваджує систему атестації кадрів, сприяє визнанню дипломів про вищу освіту, наукових ступенів та вчених звань на міждержавному рівні;

встановлює в освітніх програмах обов'язковий мінімум наукових та науково-технічних знань для кожного рівня освіти.

Стаття 40. Наукова і науково-технічна експертиза

Наукова і науково-технічна експертиза є невід'ємним елементом державного регулювання та управління у сфері наукової і науково-технічної діяльності і проводиться відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу».

Стаття 41. Система науково-технічної інформації

Для забезпечення розвитку науки і сприяння науково-технічній творчості держава створює систему науково-технічної інформації, функціонування і розвиток якої регулюється законодавством України.

Стаття 42. Захист права інтелектуальної власності

Захист права інтелектуальної власності забезпечується відповідно до законів та інших нормативно-правових актів органами державної влади України, в тому числі Державним агентством з авторських і суміжних прав, Державним патентним відомством України.

У разі порушення права інтелектуальної власності його захист здійснюється в судовому порядку.

Обов'язковими умовами договору (контракту), на підставі якого виконуються науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, що фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України, є визначення суб'єктів права інтелектуальної власності, зобов'язання сторін щодо забезпечення охорони прав на створені об'єкти інтелектуальної власності, визначення сторони, яка буде сплачувати винагороду авторам об'єктів права

наукиі науково-технічної діяльності»

ЗАКОН УКРАЇНИ

інтелектуальної власності згідно з законодавством України.

Стаття 43. Стандартизація, метрологічне забезпечення і сертифікація у науковій і науково-технічній діяльності

Стандартизація, метрологічне забезпечення і сертифікація у науковій і науково-технічній діяльності здійснюється відповідно до законодавства України.

Стаття 44. Державна підтримка міжнародного наукового та науково-технічного співробітництва

Держава створює необхідні правові та економічні умови для здійснення суб'єктами наукової і науково-технічної діяльності вільних та рівноправних відносин з науковими та науково-технічними організаціями, іноземними юридичними особами, міжнародними науковими організаціями, іноземними та міжнародними науковими товариствами і об'єднаннями, якщо ці відносини не суперечать законодавству України.

Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво здійснюється через:

провадження спільних наукових досліджень, технічних і технологічних розробок на основі кооперації, спільних науково-технічних програм;

провадження досліджень та розробок за спільними координаційними угодами;

виконання робіт, передбачених угодою, однією зі сторін якої є організація іноземної держави або міжнародна організація;

спільні дослідження та розробки у міжнародних колективах спеціалістів, міжнародних інститутах та спільних підприємствах, використання власності на науковий та науково-технічний результат на основі договорів між суб'єктами наукової та науково-технічної діяльності;

взаємний обмін науковою та науково-технічною інформацією, використання об'єднаних міжнародних інформаційних фондів, банків даних;

проведення міжнародних конференцій, конгресів, симпозіумів;

взаємний обмін науковими, науково-технічними й викладацькими кадрами, студентами й аспірантами, а також спільну підготовку спеціалістів.

Суб'єкти наукової і науково-технічної діяльності можуть брати участь у виконанні міжнародних науково-технічних програм і проектів та укладати угоди з іноземними організаціями і юридичними особами, брати участь у діяльності іноземних та міжнародних наукових товариств, асоціацій і союзів на правах їх членів, укладати контракти з іноземними організаціями та юридичними особами, брати участь у міжнародних симпозіумах та інших заходах відповідно до законодавства України.

Міністерство України у справах науки і технологій проводить державну реєстрацію міжнародних науково-технічних програм і проектів, що виконуються в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва українськими вченими, а також грантів, що надаються в рамках такого співробітництва в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Обмеження у сфері міжнародного наукового та науково-технічного співробітництва встановлюються законодавством України.

Розділ VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, за винятком статей 11, 12, 13, 14, 15, 19, 20, 21, 23, 24, 34, 36, які набирають чинності через шість місяців після набрання чинності цим законом.

2. Кабінету Міністрів України:

забезпечити в шестимісячний термін прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести у двомісячний термін свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом.

3. До приведення законодавства України у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Кошти, необхідні для реалізації положень частин четвертої та сьомої статті 24 цього Закону, передбачаються у розділі «Фундаментальні наукові дослідження і сприяння науково-технічному прогресу» Державного бюджету України.

5. Частина друга статті 34 цього Закону реалізовуватиметься поетапно з 1999 року до 2001 року шляхом щорічного збільшення частки видатків на науку, починаючи з одного відсотка валового внутрішнього продукту».

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
1 грудня 1998 року.
№ 284-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України з метою підтримки наукової і науково-технічної діяльності

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести такі зміни до законодавчих актів України:

1. Статтю 3 Закону України «Про систему оподаткування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №16, ст.119) доповнити після абзацу першого новим абзацом другим такого змісту:

«стимулювання науково-технічного прогресу, технологічного оновлення виробництва, виходу вітчизняного товаровиробника на світовий ринок високотехнологічної продукції».

У зв'язку з цим абзаци другий — дванадцятий вважати відповідно абзацами третім — тринадцятим.

2. У Законі України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., №4, ст.28; 1997 р., №27, ст.181; 1998 р., №2, ст.7; №10, ст.35):

1) у статті 1:

у пункті 1.11 останнє речення викласти в такій редакції: «Кредит розподіляється на фінансовий кредит, товарний кредит, інвестиційний податковий кредит та кредит під цінні папери, що засвідчують відносини позики»;

доповнити пункт 1.11 підпунктом 1.11.4 такого змісту:

«1.11.4. Інвестиційний податковий кредит — це відстрочка плати податку на прибуток, що надається суб'єкту підприємницької діяльності на визначений строк з метою збільшення його фінансових ресурсів для здійснення інноваційних програм, з наступною компенсацією відстрочених сум у вигляді додаткових надходжень податку через загальне зростання прибутку, що буде отримано внаслідок реалізації інноваційних програм».

2) у статті 7:

абзац «б» підпункту 7.11.1 пункту 7.11 доповнити реченням такого змісту: «науково-дослідними установами та вищими навчальними закладами III–IV рівнів акредитації, внесеними до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави».

3. У статті 5 Закону України «Про податок на додану вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №21, ст.156; №51, ст.305; 1998 р., №10, ст.37; №14, ст.55; №18, ст.95; №33, ст.224; №36-37, ст.244):

1) пункт 5.2 доповнити підпунктом 5.2.5 такого змісту: «5.2.5. продажу та безкоштовної передачі приладів, обладнання, матеріалів науковим установам та науковим організаціям, вищим навчальним закладам III–IV рівнів акредитації, внесеним до Державного реєстру наукових організацій, яким надається підтримка держави за умови використання їх виключно для власних потреб»;

2) доповнити статтю пунктом 5.7 такого змісту:

«5.7. Звільняються від оподаткування операції з ввезення (імпортування) науковими установами, науковими організаціями, вищими навчальними закладами III–IV рівнів акредитації наукових приладів і обладнання, які використовуються ними виключно для власних потреб».

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 1 грудня 1998 року.
№ 285-XIV.

Щоби фінанси активно «працювали»

Обласна дирекція Укрсоцбанку і розвиток інфраструктури регіону

Вітчизняний стиль

Відомо, що за своїм фінансовим потенціалом, обсягом кредитних і грошово-розрахункових операцій, за впливом на підвищення ефективності роботи вітчизняних підприємств виробничої й соціальної сфер один із найпотужніших банків нашої країни є Акціонерний комерційний банк соціального розвитку — Укрсоцбанк. Визначальною мірою цьому слугує широко розгалужена мережа його активно діючих філій безпосередньо на місцях. Наша розповідь про одну з них — Одеську обласну дирекцію УСБ.

... Упродовж кількох років одесити були змушені споглядати дещо дивну картину: в регіон, що має чимало потужних молокопереробних заводів, популярне останнім часом молоко тривалого зберігання завозилося з Черкас, Харкова, Прибалтики, ще хтозна-звідки. Й тільки нещодавно узріли нарешті місцеву новинку — «Ласуню», що одразу припала до смаку багатьом споживачам. Її випуск розпочато на Балтському молочноконсервному комбінаті — колись широко відомому, та в останні роки геть занепалому: його потужності використовувалися десь на 10 відсотків, асортимент обмежувався тваринним маслом і сухим молоком. Виробництво «Ласуні» (а з цим тут пов'язують реанімацію фінансово-економічного благополуччя підприємства загалом) налагоджено завдяки появі у складі комбінату СП «Аттіс-Т». А фахівці СП не забувають наголосити:

— Без фінансової підтримки Одеської дирекції Укрсоцбанку придбати й запустити в дію найсучасніше устаткування, налагодити випуск молока тривалого зберігання в спеціальній упаковці за високо поціновною в Європі швейцарською технологією не вдалося б. Творцями «Ласуні», отож, з повним правом можуть вважати себе й банкіри.

Хоч Укрсоцбанк й універсальна банківська установа, що надає своїм клієнтам найширший комплекс послуг, та вже сама назва свідчить про соціальну спрямованість його діяльності. Одеська дирекція УСБ активно співпрацює з багатьма підприємствами, що випускають продукцію масового попиту, суб'єктами середнього і малого бізнесу в сфері торгівлі й послуг (тут лідерство в регіоні беззаперечне), з організаціями, що споруджують житло, тощо. Займаючись мобілізацією фінансових ресурсів для соціальної сфери, тут спрямовують їх не будь-куди, а на втілення в життя найважливіших регіональних програм та заходів. А щоб максимально знизити ризик, ретельно аналізують фінансово-економічне становище того, хто хоче взяти кредит, його бізнес-план, спроможність той кредит повернути у визначений термін. Й це виправдано, адже за регіональною дирекцією —близько 2 тисяч акціонерів, понад 5 тисяч клієнтів, які вірять у надійність банку. Зате здійснені за його сприяння проекти — справді соціально значимі, вони поціновуються мешканцями регіону.

Ось і недавно, приміром, за участі філії УСБ відкрито супермаркет "Слов'янський" на житловому масиві Таїрова в Одесі. Завдяки кредиту здійснено реконструкцію об'єкта, придбано й встановлено найсучасніше устаткування — тепер одеситам тут пропонують найширший асортимент товарів і послуг.

— До речі, в цьому супермаркеті, — розповідає заступник директора Одеської дирекції УСБ Олександр Кравцов, — ми маємо намір найближчим часом впровадити нову форму розрахунків — за "Українськими платіжними картками".

Ця новинка народжується саме в Одесі, звідси вона піде по всій Україні. За дорученням НБУ й під началом його облуправління кілька тутешніх банків, серед яких і дирекція УСБ, вже розпочали реалізацію проекту. У філії УСБ передусім переводять на ті картки власний персонал — хай призвичаюється, а в «Слов'янському» лаштують термінали, через які, маючи платіжну картку й рахунок у банку, можна буде купувати без готівки в гаманці будь-які товари.

Серед помічених в Одесі подій, до яких прямо причетна дирекція УСБ, — й реконструкція пересипських мостів, після завершення якої усунуто загрозу їх руйнації і значно поліпшено транспортне сполучення з північними районами міста, й спорудження ряду житлових будинків та інші.

— Уся ця вкрай важлива робота, однак, аж ніяк не заслоняє традиційних та нових форм взаємовідносин банку з усім загалом клієнтів — юридичних та фізичних осіб, — зауважує директор облдирекції УСБ Олександр Домінов. — Ми в жодному разі не ставимо цілі одержувати надприбутки, повсякчас дбаємо про взаємну оптимальну вигоду — і банку, і клієнтів. Та ще — про високу нашу надійність, неухильне виконання своїх зобов'язань перед тими, хто довірив нам свої кошти. Останньому слугують і солідний статутний фонд, і власний капітал, й система підстрахування, що діє в Укрсоцбанку в цілому й допомагає гнучко перерозподіляти фінансові ресурси в потрібних напрямах.

Все це не можуть не поціновувати клієнти банку, яких дедалі більше. Вони із задоволенням користуються впровадженою тут системою «клієнт–банк», що дає змогу безпосередньо з робочого місця, без відвідування банку, управляти своїм рахунком. Оперативно обслуговуються міжнародні розрахунки фірм та фізичних осіб, включаючи виплату переказів в інвалюті без відкриття, лиш за умовним кодом, чи з відкриттям рахунків. Це особливо вигідно морякам та особам, які працюють за кордоном і хочуть переказати кошти своїм близьким. Вони можуть одразу взяти їх для власних потреб, або залишити в банку й одержувати до 18 відсотків річних. Й ставка ця надійно реальна: навіть під час недавнього загострення фінансової кризи нікому з клієнтів тут не відмовляли у виплатах за вкладами. Така ж надійність і стосовно вкладів у національній валюті, де ставки значно вищі — до 50 відсотків річних. Додержуючи лінії максимальної доступності для широких прошарків населення, УСБ прагне стати банком для кожної сім'ї, де будь-кому гарантовано різнобічні послуги, починаючи від оформлення вкладу, відкриття власного рахунку й до кредитування. Водночас УСБ дедалі більше залучає до співробітництва, як згадувалося, серйозні комерційні структури, що виникають за ринкових умов. Й саме отака опора банку на два, так би мовити, крила є, безперечно, надійним підгрунтям його подальшої успішної діяльності.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Вбрання для невидимого короля

Культурними цінностями з приватних колекцій розпоряджатиметься держава?

Кілька днів роботи нової Верховної Ради України може забрати розгляд у другому читанні проектів законів України про культурні цінності: «Про музеї та музейну справу»; «Про охорону культурної спадщини»; «Про вивезення і ввезення культурних цінностей»; «Про бібліотеки та бібліотечну справу».

Ці документи слід розглядати, маючи на увазі:

— Закон «Про охорону і використання пам'яток історії і культури», ВР СРСР від 29 жовтня 1979 р. і відповідний Закон УРСР.

— Указ Президії ВР СРСР від 6.03.1985 р. «Про відповідальність за незаконні дії щодо державних нагород СРСР».

— Статті «Кримінального кодексу УРСР» у старій і новій редакції:

62. Антирадянська агітація і пропаганда.

79. Виготовлення і збут підроблених грошей і цінних паперів.

80. Порушення правил про валютні операції.

153. Підробка знаків поштової оплати.

154. Спекуляція.

191. Купівля, продаж, обмін, а рівно підробка або навмисне знищення ордена, медалі, нагрудного знака до почесного звання СРСР.

— Інструкцію Міністерства культури СРСР від 13.01.1988 р., яку ніхто не скасовував, «Про порядок здійснення між громадянами угод купівлі—продажу, обміну і дарування з метою колекціонування одиничних екземплярів монет, що є валютною цінністю».

— Митні і Поштові правила: положення щодо пересилання чи вивезення об'єктів культури.

— Низку інших постанов.

Усі ці документи регламентують чи регламентуватимуть після ухвалення законів операції з культурними цінностями, що перебувають в Україні, зокрема в музеях, бібліотеках, організаціях, у колекціонерів або просто в кожного з нас, що ми часом і не здогадуємося, якими «цінностями» ми володіємо і які неприємності, передбачені законами України та Кримінальним кодексом, на нас у цьому зв'язку можуть чекати.

Річ у тім, що предмети, яким за рекомендацією Міністерства культури Верховною Радою України буде присвоєно термін «культурні цінності» і довжелезний перелік яких наведено в проекті закону про ввезення і вивезення.., **нібито належатимуть нам, бо це наша власність, але, водночас, розпоряджатиметься ними держава!!!**

Приміром, Мінкультури України вважає, що до «культурних цінностей» належать «поштові марки, інші філателістичні матеріали, окремо чи в колекції». На підставі такого визначення будь-який лист, отриманий вами поштою від родичів, друзів, організацій, є «культурною цінністю» з поширенням на нього всіх положень законів та Кримінального кодексу.

І, не дай Боже, покласти цього листа або марку з нього у новий конверт і надіслати до іншої країни: ви скоєте злочин, пов'язаний з контрабандою — ст. 70 Кримінального кодексу.

Не зупинить митників від застосування щодо вас санкцій і те, що з півмільйонної кількості випущених у світ всіма країнами світу знаків поштової оплати, лише двісті марок увійшли до раритетів і оцінюються від кількох до десятків тисяч доларів. Що такі марки зберігаються в сейфах їхніх власників і ніколи на території колишнього Радянського Союзу і навіть в Центральному музеї зв'язку в Санкт-Петербурзі їх не було. Що решта 490 800 марок оцінюється від «нічого» до однієї гривні за штуку.

Уважно ознайомившись з цими та іншими документами, доходиш висновку, що розглядувані проекти законів України (хоча вони й схвалені без зауважень десятком комітетів ВР минулого скликання!!!) не що інше, як «вбрання для невидимого короля», де «король» — це відсутній у законодавстві України документ, що затверджує перелік предметів з грифом «культурна або природознавча цінність» і визначає стосунки між усіма суб'єктами — вітчизняними чи зарубіжними —власниками тих чи інших цінностей. Відсутність документа, на жаль, дуже влаштовує деякі урядові відомства.

Гадаємо, нікому не хочеться продовжити те, що трапилося з культурною спадщиною старої Росії за років радянської влади, а надто в її перші роки, коли за підписом В. І. Леніна вийшли десятки документів (декретів, постанов, листів, записок, списків тощо), в яких фігурували терміни: націоналізація, централізація, конфіскація — щодо дрібних і великих художніх, історичних та інших музеїв, зібрань з метою залучення народних мас до високої культури (лише дворянських маєтків було розорено більш як сто тисяч) і як наслідок наступна глобальна реалізація конфіскованого за кордоном.

Мабуть, Мінкультури не може змиритися з тим, що нині його монополія на володіння всіма культурними цінностями (від нічого не вартих до дорогоцінних) закінчується. Нехтуючи міжнародними положеннями, законами про власність, користуючись відсутністю відповідного законодавства, Мінкультури нав'язує Україні свою ідеологію діяльності, де все залежатиме від відомчих чиновників: дозволити чи не дозволити вивезення—ввезення, прийняти чи ні до музею той чи той експонат, купити чи не купити картину художника, і, найголовніше, **в якому політичному світлі скомпонувати музейну експозицію або виставку на догоду тому чи тому суб'єктові** (приміром, історія з піджаками, виставленими в Музеї історії ВВВ 1941—1945 рр.).

За такої постановки справи не потрібні приватні музеї і картинні галереї, і тим більше не потрібні колекціонери. Наприклад, скільки часу воював за свій музей Іван Гончар? Або як «набрид» Яків Бердичевський зі своїм «А. С. Пушкиным на Украине»! І що з того, що вони подарували Україні цілі музеї? Не до душі це міністерству та й годі!

У такій ситуації Верховна Рада України зобов'язана сказати своє вагоме слово.

Можливий лише один вихід: **Верховній Раді України потрібно розглянути й ухвалити «Кодекс про культурні і природознавчі цінності».**

Яким має бути цей кодекс? В його основі має бути закріплена ідеологія володіння і поводження з культурними і природознавчими цінностями, які збереглися з історичних часів або створених людиною тепер.

У цьому плані держава має визначити:

— хто може володіти цінностями, його правові обов'язки перед державою і навпаки;

— які цінності держава бере у свою власність і в який спосіб їх використовуватиме, охоронятиме, за які кошти поповнюватиме свої зібрання і утримуватиме;

— що буде дозволено вільно колекціонувати, продавати, вивозити з країни і ввозити, що підлягає забороні тощо.

Кодекс має надавати широкі права, рівні з правами державних організацій, для діяльності добровільних громадських організацій, що працюють у сфері культури і природознавства, приватним музеям і картинним галереям, церковним зібранням, відомчим музеям, а особливо колекціонерам.

У відповідній статті кодексу потрібно скасувати і заборонити в можливі узаконені реєстрації колекціонерів та експонатів у відділах культури, де про них забувають через п'ять хвилин після того, як йдуть.

Держава, в особі свого уповноваженого представника, має укладати з колекціонером, якщо він того бажатиме, з усіма іншими власниками цінностей охоронні угоди з обопільними зобов'язаннями щодо використання колекцій або окремих експонатів, пам'яток, звільнення від податків та кримінальної відповідальності за наведеними статтями КК України, заохочення за діяльність державними нагородами тощо.

Все, що кодексом (і лише ним!) буде заборонено до збирання, торгівлі, вивезення—ввезення (зброя, отрути, тварини та рослини з «Червоної книги» тощо), держава зобов'язана (якщо це не кримінал) у власника викупити за договірною ціною без будь-яких конфіскацій та інших ускладнень.

Кодекс має визначитися з терміном «культурні і природознавчі цінності». У міжнародній практиці культурними цінностями є незалежно від їхнього походження і власника такі:

а) цінності пересувні або нерухомі, що мають авторитетне значення для культурної спадщини кожного народу, такі, як пам'ятки архітектури, мистецтва або історії, релігійні чи світські, археологічні місцерозташування, архітектурні ансамблі, які становлять історичний чи художній інтерес, твори мистецтва, інші предмети художнього, історичного чи археологічного значення, а також наукові колекції, значні зібрання книжок, архівних матеріалів і рукописів, репродукції цінностей, зазначених вище;

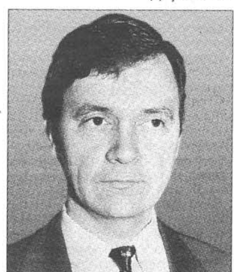
б) будівлі, в яких зберігаються або експонуються пересувні культурні цінності, зазначені в пункті «а», такі, як музеї, великі бібліотеки, сховища архівів...

в) так звані «центри зосередження культурних цінностей»;

г) пам'ятки природи, природні об'єкти, що мають наукове, історичне чи культурно-просвітницьке і естетичне значення (водопади, геологічні оголення, унікальні дерева тощо).

Оформляючи правове положення цінностей, кодекс має відобразити їхній взаємозв'язок з національним надбанням — найважливішим показником економічного стану держави, бо серед елементів, що його складають, вагоме місце належить вартісній оцінці наявних у країні культурних цінностей не лише у держзібраннях, а й в особистому майні населення. З чого випливає, що **заохочуючи різні форми збирання, держава весь час збільшуватиме своє національне надбання.**

Кабінет міністрів у цьому плані вважає, що народ України має унікальне культурне надбання у вигляді десяти мільйонів експонатів, зосереджених приблизно у восьмистах музеях, а також ще якась їх кількість перебуває в 46 державних історико-культурних заповідниках, бібліотеках, архівах.

Водночас про ознайомлення з музейними фондами за допомогою комп'ютерної мережі, що практикується в багатьох країнах світу, доводиться лише мріяти. Яким же чином можуть слугувати народу України і світовій спільноті ці «унікальні» мільйони експонатів?

За умови ухвалення кодексу державні музеї **мають отримати** свої права, в тому числі на самостійну діяльність, переорієнтацію експозиції і перепідпорядкування, перегляд і переоцінку своїх фондів з позбавленням від «баласту» тощо.

На нашу думку, музейна справа в Україні потребує солідної і обдуманої реорганізації. Слід обстежити музеї країни, щоб мати уявлення про схоронність і працездатність фондів і цінність експонатів тощо, і відповідно до цих даних фінансувати музеї і поповнювати їх власним коштом.

У плані нагромадження національного надбання країни постає питання про музеї-хранителі, які повинні мати особливий статус, зокрема право на спеціальний валютний фонд для закупівлі експонатів в інших країнах (що не практикувалося понад вісімдесят років), враховуючи викуп культурних цінностей української орієнтації, створених за кордоном або таких, що там опинилися з різних причин; право на обов'язковий екземпляр цінностей, вироблених в Україні; право обмінного фонду...

Такими можуть бути музеї з філіями в обласних центрах: держави, історії, мистецтва України, мистецтва народів світу, природознавства і зоопарк, Золота комора, Центральна бібліотека з депозитарієм, політехнічний та ін.

Пропонований кодекс має визначитися й з такими питаннями, як антикварна торгівля, повернення незаконно вивезених з України цінностей, створення комп'ютерної інформаційної системи за музейними, архівними і бібліотечними фондами з під'єднанням до світової електронної системи; зміни в Кримінальному і Цивільному кодексах зі скасуванням усіх виданих до ухвалення кодексу документів з теми; про право розпоряджатися культурними цінностями, вилученими державними органами (митницею, судами, нотаріатами тощо).

Пропонуючи увазі Верховної Ради України наші міркування, ми готові взяти участь у розробці «Кодексу з культурних і природознавчих цінностей» разом з депутатами і фахівцями, які бажають врегулювати в законодавстві України одну з найважливіших проблем країни і нашого суспільства.

Микола ГАБЕР,
народний депутат України,
голова Патріотичної партії України.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

У «Лелеки» надійне крило...

У Львові відбулася презентація першого в Україні «Молитовника захисника України». Його впорядкував отець Михайло Ільницький за підтримки народного депутата України Ігоря Осташа. Вони не могли не зійтися на одній стезі, бо Ігор Осташ від початку політичної кар'єри присвячує себе цілям духовним, гуманним. І хоч один окремо взятий депутат не може забезпечити благоденствіє в окрузі, але любов і віра притягують послідовників і коло добродіїв розширюється. А це вже багато...

З чим нині йдуть виборці до депутата? Найчастіше із простягнутою рукою. А голодним не поясниш, що основний обов'язок парламентарія — законотворча діяльність. Аби скоординувати гуманітарну допомогу виборцям, Ігор Осташ заснував у березні 1995 року доброчинний фонд «Дітям Стрийщини». Оскільки він став міжрайонним, його перейменували нещодавно на фонд «Лелека» імені Ольги Бачинської (засновниця Союзу українок у довоєнні роки, ініціатор створення в регіоні дитячих притулків, меценатка). До речі, одним із джерел фінансових надходжень «Лелеки» є депутатська зарплата його засновника. Чи не найважливішою акцією фонду було забезпечення 153 дітей-інвалідів візочками за сприяння міжнародної організації «Колеса для людства». Новообрана місяць тому наглядова рада розглянула надані заяви і призначила 20 стипендій для дітей-сиріт та обдарованих учнів, які домоглися вагомих успіхів у мистецтві, спорті, навчанні. Зокрема, «Лелека» торкнувся своїм добрим крилом долі восьмирічної стриянки Ганнусі Музичук. Двічі вона була чемпіонкою Європи з шахів і стала наймолодшим у світі майстром ФІДЕ. Фонд не раз сприяв поїздкам дівчинки на змагання. Але на першість світу з шахів у Іспанії (восени цього року) дівчинка не змогла поїхати: стипендії від «Лелеки» було недостатньо.

— Талановиті діти виживають лише за рахунок добродіїв, — така думка мами дівчинки та її тренера Наталі Музичук. — Держкомспорт опікується олімпіадами, а на інше коштів бракує. Багато українських гросмейстерів ведуть тренерську діяльність за кордоном. У нас немає клубної системи — коли спортсмен грає за клуб, а клуб його фінансує.

Звертаючись до народного депутата Ігоря Осташа і до газети «Голос України», Наталя Музичук запропонувала порушити це питання на державному рівні. Вона вірить, що політик, програмна діяльність якого дотична з молитвою, за будь-яких обставин запропонує надійне крило...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львівська область.

Сага про рентабельність малих розвідгруп

Навіщо бізнесменові знати ієрогліф «краса»?!

Як ми й сподівалися, стаття голови ради директорів ЗАТ «Укррос» Сергія Федоренка «То переможемо?» («ГУ» за 8 грудня ц. р.) не залишилась непоміченою в бізнесових колах і коридорах виконавчої влади. Більшість читачів, які відгукнулися на статтю, солідарні з автором: успіх економічних реформ у сільському господарстві вирішальною мірою залежить від результативності відносин місцевої влади з комерційним капіталом. Діяльність ЗАТ «Укррос» в цьому сенсі показова. Мало того — повчальна, бо «Укррос» сповідує ідеологію економіки не тіньової, а цивілізованої, становлення якої відбувається, м'яко кажучи, зі скрипом. Ця обставина викликала у багатьох читачів бажання познайомитися з автором статті ближче. Отже, Сергій ФЕДОРЕНКО: особистість і бізнес.

Де шукати нових людей

Нове життя здається нам недосяжним — бо ми не бачимо нормальних нових людей, котрі тим життям живуть. Карикатурно-квадратні типи в червоних піджаках — не те. Нам потрібні якісь інші, по-людськи переконливі. Але вони, як правило, не на видноті. Можна з'їсти мішок бананів на презентаціях, але так і не побачити цих людей. Однак десь же вони мусять бути, інакше нема про що говорити. Але де? Це так само, коли приїжджаєш у Крим і питаєш: «А що це ваших татар не видно?» А тобі кажуть: «Так вони ж працюють, будуються, тому й не видно!»

Отже, нових людей слід шукати там, де слово «робота» у лапки не береться.

Що таке «Укррос»

Популярно кажучи, яка різниця між малим, середнім і великим бізнесом? Якщо вирощуєш цукровий буряк, то це буде — з огляду на брак обігових коштів і багатовитратність — малий бізнес. Якщо продаєш цукор, це вже буде трохи більший бізнес, бо маєш справу з живими грішми. А великий бізнес — це великий капітал. Тобто, ти і вирощуєш буряк, і дбаєш про цукроваріння, і реалізуєш цукор на ринку. Тобі доводиться кредитувати посівну й збиральну кампанію, утримувати кілька власних цукрозаводів і власну торговельну мережу. Тобто, великий бізнес — це не лише великі гроші, а й велика інтелектуальна робота.

Оце і є «Укррос»: система компаній, кожна з яких має чіткі функції (виробничі, юридичні, торговельні). Ця система розумно вибудувана й оптимально пристосована до кризових умов, тож може служити добрим прикладом для інших.

Чому Федоренко?

А тепер візьмемо той же «Укррос» в особистісному вимірі. Конкретно — Сергій Миколайович Федоренко, голова ради директорів. Він, звісно, каже: облиште, я тут не один. Але, заради чистоти експерименту, ми говоритимемо саме про нього.

Бо він, як і більшість із нас, раніше про бізнес не думав і зовсім не на те вчився. А його зовнішність далека від стереотипу крутого бізнесмена. Приміром, коли вам скажуть, що цей молодий чоловік має якесь відношення до цукрового буряку, ви радісно подумаєте: «А, це, мабуть, він написав безсмертні слова «буряки рядочками стеляться листочками»! Втім, зовнішність оманлива. Один його колега зауважив: «Мені важко уявити Федоренка в кулачному бою, але важко уявити й того, хто піде на нього з кулаками!»

Йому 33 роки, родом з Житомирщини. У школі був кволим і незграбним і, як усі такі хлопці, мріяв про десантні війська. Узявся за спорт, вступив до військового училища, закінчив його з золотою медаллю, потрапив до військ спецпризначення. Отже, він схильний міняти несприятливі обставини на свою користь.

«Укррос». Січень-98.
«Укррос» одержує принципову згоду від одного з найпотужніших банків Австрії про надання кредиту в 2 млн. доларів для фінансування проекту «Пальмірацукор» на Черкащині. До кінця місяця співпрацювати з «Укррос» виявили бажання понад два десятки господарств чотирьох районів Черкащини.

— Втім, кажуть, був випадок, коли він нічого не захотів міняти на свою користь. Після училища медаліст Федоренко міг розраховувати на службу в Одесі чи Німеччині, але пішов, як і однокурсники, в Афганістан.

Уроки особистих рішень

Там він мав одинадцять бойових виходів, був командиром розвідгрупи, готової до дій у глибокому тилу. В академіях пишуть дисертації — «Філософія і психологія розвідгруп». Розвідгрупа — це автономність. Тут кожен має право голосу. Хоч останнє слово за командиром, він не може просто примусити людей слухатися. Солдати можуть пристрелити офіцера й розійтися, і ніхто ніколи про це не довідається. Там він навчився приймати особисті рішення, що стосувалися не лише його самого.

«Укррос». Лютий-98.
«Укррос» розпочинає в Німеччині переговори про закупівлю семи бурякозбиральних комбайнів «Хольмер» для зон бурякосіяння Пальмірського і Чортківського цукрозаводів, а також ефективного енергозберігаючого обладнання.
З Черкащини сповіщають, що угод про співпрацю укладено більше, ніж торік. Цукровики в Пальмірі переконують місцеву владу, що постачання пального, запчастин і засобів захисту рослин відбуватиметься за цінами, прийнятними для сільгоспвиробників.

...А ще в Афганістані він наївно спробував викорінити дідівщину. Звісно, невдало. Але пізніше, в Карабаху, він бачив, що це можливо — в роті одного призову, з офіцерами-однодумцями. Ми запитали: «Коли ви були салагою в бізнесі, як складалися стосунки з бізнесовими дідами?» — «Ніяк, — відповів він, — бо ми починали однією компанією, свої серед своїх, і ні в кого нічого не просили!» За цією відповіддю стоїть досвід командира малої розвідгрупи.

В армії йому було добре, поки там робилося справжнє діло. Як тільки це скінчилось, він пішов.

«Укррос». Березень-98.
Пальмірський цукрозавод завдяки «Укрросу» погашає кредит перед банком «Україна» розміром у 5 млн. грн.
Під час укладання угод на постачання ресурсів під посівну між Пальмірським цукрозаводом і колгоспами з'ясовується, що заборгованість господарств автоматично призведе до майнової відповідальності, згідно з президентським указом про майнову заставу. Відтоді завіряти угоди про співпрацю доводиться у нотаріуса.

Думати чи командувати

...Нам цікаво: невже талант бізнесмена не проявлявся раніше, ще в школі — щось позичити-купити-продати? Федоренко усміхається: «Вся моя комерція того часу була вкрай нерентабельна!»

— А коли вперше замислились над своєю рентабельністю?

— В армії. Там за улюблену справу платили. Втім, одні йшли туди гроші одержувати, другі — робити діло.

— Хіба це не одне й те ж?

— Але тоді можна було одержувати гроші й просто так.

— А тепер?

— Бізнес — то щось зовсім інше. Ми колись в училищі сперечалися: чи може офіцер керувати заводом? Одні казали: може, головне, щоб був вольовий! Я вважав, що не може, бо він не фахівець. Тепер же бачу, що воля й характер теж потрібні, а головне — уміння організувати людей уміючих. Бо бізнес став складним. Тут потрібні не команди, а вольові рішення. Команда —це коли просто кажеш «Вперед!», а вольове рішення —коли думаєш.

«Укррос». Травень—червень-98.
Зону бурякосіяння, прикріплену до цукрозаводів «Укрросу», називають найперспективнішою навіть київські урядовці. З Німеччини надходять «Хольмери». На цукрозаводах встановлюють прес-фільтри для економії електроенергії. «Укррос» веде активні переговори про закупівлю цукру-сирцю для переробки на Пальмірському цукрозаводі.
Липень-98.
У сільськогосподарських районах кадрова реформа випереджає економічну. Тож цукровиробникам доводиться щоразу заново переконувати новопризначене районне начальство, що постачання ресурсів для польових робіт відбувається за помірковании цінами, на паритетних умовах, і ніхто нікого не дурить.

...Так сталося, що президентський указ про присвоєння Сергієві Федоренку звання заслуженого працівника сільського господарства збігся з днем його народження.

— Звідки ви так добре знаєте сільське господарство?

— В дитинстві — канікули на селі, там моя мама зараз живе, востаннє я пас корів, будучи старшим лейтенантом, у відпустці. Але я не вважаю, що знаю сільське господарство. Тобто, я знаю не його, а проблеми, які в ньому є. Якщо система працює правильно, то в неї на вході мусять бути гроші, а на виході прибуток. Якщо це не так, треба вдосконалювати механізм. А як конкретно сіють ся буряки — я не знаю. Отже, про сільське господарство просто маю уявлення —як, скажімо, про китайську мову.

— А це звідки?

— З армії. Там спитали: ти вчив англійську? Ну нічого, вчитимеш китайську! Зрештою, потім, в Інституті міжнародних відносин, це допомогло мені написати дисертацію «Еволюція політичного курсу відкритості Китаю».

Ми не встояли перед спокусою й намалювали єдиний відомий нам ієрогліф, такий собі жучок, що означає «краса». Федоренко глянув і сказав: «У вас тут зайва рисочка...»

«Укррос». Серпень-98.
«Укррос» погашає кредит перед банком «Україна» у розмірі 25 млн. грн. Колективні господарства зауважують, що попри фінансову кризу нафтопродукти від «Укрросу» надходять навіть за нижчою ціною, аніж та, що складається на вітчизняних нафтопереробних заводах.
Але знову втручається місцевий чиновник, спрямовуючи солодкий корінь на манівці, не зважаючи на договірні відносини між колгоспами і Пальмірським цукрозаводом. Та навіть водії автотранспорту висловлюють протест.

— Сільське господарство не дивує вас своєю метафізикою, непередбаченістю?

— Я, зрештою, займаюся не ним, а людьми...

«Укррос». Вересень-98.
У розпал кризи з Австрії надходить кредит у розмірі 2 млн. доларів. Західні банкіри не потребують урядових гарантій, гарант — «Укррос».
На полях «Хольмери» не знають рівних. Нарешті запрацювали заводи.
Жовтень-98.
Газета «Зеркало недели» з подачі конкурентів вміщує замітку: буцімто «Укррос» є найбільшим боржником банку «Україна». В. о. голови правління банку С. Подік у «Голосі України» уточнює: «Не боржником, а клієнтом!»
«Укррос» зазнає збитків через фінансову кризу в Україні та Росії. Тим часом два цукрозаводи, які опікає «Укррос», входять до п'ятірки найпотужніших в Україні за обсягами виробництва. «Укррос» зондує грунт щодо експорту цукру в Росію.

— Вашій дочці Катерині пішов четвертий рік. Ви б змогли пояснити їй, що саме ви робите?

— Ми робимо життя, наближене до здорового глузду. Ми будуємо не піраміду, а діючий механізм, завдяки якому все буде добре і правильно. Ми намагаємось реально заробляти, а не підробляти. І ми бачимо, що це потрібно людям, країні, і що за цим майбутнє.

— Що каже про ваш бізнес ваша мама?

— Вона іноді жартома називає мене Блейком. Це якийсь персонаж з отих телесеріалів про мільйонерів, які тепер усі дивляться, але я не бачив і не знаю, хто він такий, отой Блейк...

Сергій ВЛАД,
Віталій ЖЕЖЕРА.

«Укррос». Листопад-98.
Представники «Укрросу» беруть участь у щорічній «Цукровій вечері» в Лондоні, де збираються провідні цукрові трейдери світу. Обговорюються перспективи співпраці на 1999 рік.
Грудень-98.
За підсумками року «Укррос» виходить у число найбільших зернових трейдерів України.
В Європі про нього знають як про надійного й авторитетного ділового партнера.
Українське радіо зробило передачу про взаємини «Укрросу» з черкащанами. Між іншим, всерйоз прозвучала давно забута фраза «сяючі обличчя колгоспників»...

Информация о выпуске акций открытого акционерного общества «Дружковский машиностроительный завод»

I. ХАРАКТЕРИСТИКА ЭМИТЕНТА

Полное фирменное наименование — открытое акционерное общество «Дружковский машиностроительный завод», сокращенное — ОАО «Дружковский машзавод».

Открытое акционерное общество «Дружковский машиностроительный завод» (далее общество) создано путем корпоратизации в соответствии с приказом Минуглепрома от 28 июня 1996 года № 299а во исполнение Указа Президента Украины от 07.02.96 г. № 116 «О структурной перестройке угольной промышленности».

ОАО является правопреемником крупнейшего в угольном машиностроении Государственного предприятия Дружковский машиностроительный завод им.50-летия Советской Украины.

Местонахождение общества: Украина, 343260, Донецкая область, г. Дружковка, ул. Ленина, 7.

Тел. (06267) 4-21-29; 9-33-03.

Телефакс (06267) 3-09-68.

Завод основан в 1893 году как металлургическое предприятие.

В 1920 году на базе металлургического и машиностроительного предприятий создан единый Торецкий машиностроительный завод, с 1938 года специализирующийся на выпуске горно-шахтного оборудования. В 1964 году Торецкий завод был переименовал в Дружковский машиностроительный завод.

ОАО зарегистрировано исполкомом Дружковского городского совета народных депутатов 5.11.96 г., решение № 800. Код по ЕГРПОУ 00165669.

Целью деятельности общества является:

получение прибыли за счет наиболее полного удовлетворения нужд предприятий угольной промышленности и др. отраслей народного хозяйства и населения в работах и услугах общества, реализации на этой основе экономических и социальных интересов акционеров и членов трудового коллектива.

Предметом деятельности общества является:

— изготовление комплексов механизированных крепей и агрегатов для очистных работ, электровозов рудничных и др. внутришахтного транспорта, металлического шахтного крепления, оборудования механизации поверхности шахт, запасных частей горно-шахтного оборудования, товаров народного потребления и др. продукции;

— научно-технические, конструкторские разработки, изготовление экспериментальных образцов и заказов;

— ремонт, обновление и сервисное обслуживание горношахтного оборудования;

— осуществление внешнеэкономической деятельности в соответствии с действующим законодательством;

— разработка, изготовление и реализация товаров народного потребления;

— торгово-заготовительная деятельность, оптовая и розничная торговля на основе лицензий;

— другие виды хозяйственной деятельности, не запрещенные законодательством Украины.

Объем производства продукции за 1997 год составил 110,2 млн. грн., за январь-сентябрь 1998 г. —72,1 млн. грн.

ОАО имеет такие виды производства: заготовительное, литейное, сварочное, термическое, гальваническое, механосборочное, изготовление деталей из пластмасс и резины, покрасочное.

Выпускаемое горно-шахтное оборудование конкурентоспособно и пользуется устойчивым спросом угольных объединений, несмотря на сложное финансовое положение заказчиков.

ОАО является монополистом по выпуску механизированных крепей, электровозов шахтных, шкивов шахтных.

Изготовление по разработкам института «Донгипроуглемаш» механизированные крепи типа ЗКД90 позволяют в условиях шахт им. Засядько, Краснолиманская, Красноармейская-Западная и др. с одной лавы в сутки добывать до 3 тыс. т угля. Собственных научных исследований ОАО не ведет.

Кредиторская задолженность по состоянию на 01.01.98 г. составляла 117242 тыс. грн., на дату создания ОАО (на 01.04.96 г.) — 31460 тыс. грн. дебиторская задолженность 74237 тыс. грн. и 19 863 тыс. грн. соответственно.

Списочная численность трудящихся на дату создания общества на 01.04.96 г. — 7611 чел., на 01.10.98 г. — 6 354 чел.

ДАННЫЕ О РУКОВОДИТЕЛЯХ:

Директор—председатель правления — Рябцев Сергей Витальевич, образование высшее, горный инженер-электрик, общий стаж работы — 26 лет.

Главный бухгалтер — Шехов Вячеслав Михайлович, образование высшее, инженер-механик, общий стаж работы — 36 лет.

ФИНАНСОВЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ	**на 01.01.98 г.**	**на 01.10.98 г. (тыс. грн.)**
Выручка от реализации за вычетом НДС	81580	85426
Затраты на производство	74022	76291
Результат от реализации	7558	9135
Доходы и затраты от внереализационных операций (убытки), (+доходы)	+1275; -3	+957; -839
Балансовая прибыль	8830	9253
Дебиторская задолженность	74237	55273
Кредиторская задолженность	117242	96100

ВАЛЮТА БАЛАНСА АКТИВ	**на 01.01.98 г.**	**на 01.10.98 г. (тыс. грн.)**
Основные средства и др. внеоборотные активы	221192	214736
Запасы и затраты	83334	92206
Денежные средства и др. активы	77678	55513
Всего:	***382205***	***362455***
ПАССИВ		
Источники собственных и приравненных к ним средств	264728	266120
Долгосрочные пассивы	235	235
Расчеты и др. краткосрочные пассивы	117242	96100
Всего	***382205***	***362455***

2. ДАННЫЕ ОБ ЭМИССИИ АКЦИЙ

Свидетельство о регистрации выпуска акций ОАО «Дружковский машиностроительный завод» на сумму 51883921 (пятьдесят один миллион восемьсот восемьдесят три тысячи девятьсот двадцать одна) гривня, в том числе именных простых двести семь миллионов пятьсот тридцать пять тысяч шестьсот восемьдесят четыре штуки номиналом 25 коп. на сумму пятьдесят один миллион восемьсот восемьдесят три тысячи девятьсот двадцать одна гривня Государственной комиссией по ценным бумагам и фондовому рынку внесено в реестр выпуска ценных бумаг 13 февраля 1997 г. за № 129/1/97.

На общую сумму эмиссии выпускаются простые акции номинальной стоимость 0,25 гривни в количестве 207535684 (двести семь миллионов пятьсот тридцать пять тысяч шестьсот восемьдесят четыре) штуки одной серии (А) с порядковыми номерами от 000000001 до 207535684.

Форма выпуска акций — документарная с обязательной выдачей сертификата акций.

Цель выпуска акций — приватизация имущества предприятия.

Порядок размещения акций согласно плану приватизации:

(предприятие группы Г)

№№ п/п	Код продажи	Способ размещения	Срок размещения начало	Срок размещения конец	Акции К-во	Акции Суммарная стоимость, тыс. грн.	Доля уставном фонде, %
1.	1	Остается в государственной собственности			103767843	25941,96075	50
2.	4	Льготное размещение	С момента создания комиссии по продаже акций		47342784	11835,696	22,81
3.	4.1.	Работникам приватизируемого предприятия		01.12.98	22833000	5708,25	11,0
4.	4.1.1.	За приватизационные имущественные сертификаты			15222000	3805,5	7,33
5.	4.1.2.	За денежные средства и КС			7611000	1902,75	3,67
6.	4.2.	Иным гражданам, которые имеют право на льготное приобретение акций	-»-	1.12.98	14133000	3533,25	6,81
7.	4.2.1.	За приватизационные имущественные сертификаты			9422000	2355,5	4,54
8.	4.2.2.	За денежные средства и КС			4711000	1177,75	2,27
9.	4.3.	Руководству предприятия за денежные средства	-»-	1.10.99	10376784	2594,196	5,0
10.	5	Продажа акций на конкурсной основе			56425057	14106,26425	27,19
11.	5.1.	Продажа на аукционах			4540881	1135,22025	2,19
12.	5.1.1.	На сертификатных аукционах за ПИС	Через месяц после регистрации информации по продаже	01.01.99	4540881	1135,22025	2,19
13.	5.4.	Продажа акций за денежные средства			51884176	12971,044	25,0
14.	5.4.1.	Через фондовую биржу		01.01.99	51884176	12971,044	25,0
		Итого:	***х***	***х***	***207535684***	***51883,921***	***100,0***

Дивиденды по акциям выплачиваются один раз в году по результатам календарного года.

Размер дивидендов на одну акцию определяется общим собранием акционеров. Дивиденды выплачиваются с 1 июля по 31 декабря года после отчетного. Дивиденды выплачиваются по адресу: Донецкая обл., г. Дружковка, ул. Ленина, 7.

В случае несвоевременного получения дивидендов они депонируются обществом на срок до трех лет с момента начисления.

Услугами торговцем ценными бумагами общество не пользуется.

Факторы риска, связанные с деловой активностью эмитента: неплатежеспособность заказчиков продукции, зависимость от колебаний курса иностранных валют при выполнении договоров с иностранными партнерами или привязке стоимости топливно-энергетических и материальных ресурсов к иностранной валюте, изменения и нестабильность в законодательной базе Украины, форс-мажорные обстоятельства.

Иных факторов риска нет.

Предупреждение факторов риска:

расширение рынка сбыта продукции, в т. ч. на экспорт, поиск и привлечение платежеспособных потребителей продукции, повышение качества и снижение себестоимости продукции.

Баланс и финансовые результаты проверены аудиторской фирмой АУДЭК (340048, г. Донецк, ул. Университетская, 77, тел. 55-51-63, лицензия АБ № 000185 от 14.06.94 г., продлена 10.03.98 г.)

Руководитель к. э. н. Сорокин Б. А.

Сертификат аудитора серия А № 00103 от 24.03.94 г. (продлен 12.02.98 г.).

Директор—председатель правления ОАО «Дружковский машзавод» С. В. Рябцев.

Зробимо тепло дешевим за допомогою гідродинамічного нагрівача ТЕК

«Зима, крестьянин, торжествуя...». Це з минулого. Тепер з настанням зими мешканці України зовсім не торжествують, а, навпаки, похмуро міркують, як її пережити. Опалення в наш час — то велика проблема, адже багато хто просто не в змозі платити за тепло, вартість якого сягає астрономічних розмірів, або, наприклад, «ганяти» власну котельню у зв'язку з простоєм більшої частини виробничих площ.

«Голос України» вже писав про гідродинамічні нагрівачі ТЕК, що їх випускає науково-виробниче підприємство «Текмаш», але ми знову повертаємося до цієї теми у зв'язку зі злободенністю проблеми. Адже ТЕК — один з найкращих в Україні шляхів розв'язання проблеми опалення для споруд середньої площі (300—4,000 м2).

Гідродинамічний нагрівач ТЕК — теплогенеруючий пристрій нового типу, в якому немає нагрівальних елементів. Нагрів рідини в ТЕКу відбувається у результаті перетворення енергії руху рідини на теплову в спеціальному змішувачі. **Гідродинамічний нагрівач не має аналогів у світі, а його ККД сягає 92—95.**

Основні переваги ТЕКів:

— економічність — **для опалення умовної кімнати площею 20 м² досить 0,5 кВт електроенергії на годину;** — автономність — застосування ТЕКів дає змогу відмовитися від послуг ТЕЦ або котельні та самому встановлювати режим опалення; — відсутність капітальних витрат та втрат тепла (прокладання теплотраси не потрібне); — мінімальний термін та простота введення нагрівача в експлуатацію — нагрівач врізається в наявну систему опалення без будь-якого її переобладнання; — пожежо- та вибухобезпечність — у нагрівачі немає нагрівальних елементів як таких; — відсутність водопідготовки — якість води, мінералізація, високий ступінь забруднення не впливають на роботу нагрівача; — простота обслуговування — не потрібен постійний обслуговуючий персонал та його спеціальна підготовка; — надійність та практично необмежений термін служби — немає будь-яких рухомих частин та конвективних поверхній нагріву.

Застосування ТЕКів дає змогу відмовитися від циркуляційних насосів — робочий насос забезпечує також прокачування води по системі опалення. Підвищена швидкість циркуляції дає можливість зменшити температуру теплоносія — для підтримання нормальної температури повітря достатньо температури води в радіаторах 55—60° С.

ТЕКи забезпечують не лише екологічно чисте, дешеве та автономне опалення, а й гарячу воду в будь-який час у необхідній кількості. В цьому випадку ТЕК можна порівняти з ємкісним бойлером — нагрів води здійснюється не безпосередньо перед роздачею, а заздалегідь — уночі. Для цього встановлюється ТЕК такої потужності, який за ніч може забезпечити нагрів усієї необхідної добової кількості води. Це дає змогу, у зв'язку із запровадженням диференційованих за періодами часу тарифів на електроенергію, зменшити витрати до мінімуму — **нагрівання близько 7 тонн води за ніч за допомогою нагрівача ТЕК-4 потужністю 45 кВт коштує 16 гривень.**

Ще одним напрямом застосування ТЕКів є харчова промисловість. Нещодавно розпочато серійний випуск пастеризатора рідких харчових продуктів (молока, соків, вин). Пастеризатор на базі гідродинамічного нагрівача є одним з переможців конкурсу Міністерства у справах науки та технологій на кращий інноваційний проект. Головні переваги пристрою — висока економічність **(вартість пастеризації однієї тонни молока не перевищує 2 гривні),** а також якість вихідного продукту — відсутність конвективних поверхонь нагріву дає можливість запобігти пригару та відкладенню молочного каменю, які є звичайними для традиційних агрегатів.

Для тих, у кого перебої з електропостачанням, розроблено варіант ТЕКу на рідкому паливі. В цьому разі привод ТЕКу здійснюється безпосередньо від дизельного двигуна, без застосування електродвигуна та електрогенератора, який, до речі, коштує чималі гроші.

Фахівці НВП «Текмаш» розв'язали питання забезпечення гарячою водою машин для миття склотари, особливо актуальне у весняно-літній період, коли котельні вже відключені. Серійно випускаються комбіновані установки для одночасного опалення та нагрівання води, незамінні в санаторіях та пансіонатах.

До речі, НВП «Текмаш» — ексклюзивний представник Володимирського електромоторного заводу на Україні і може забезпечити всіх бажаючих будь-якими двигунами в будь-якій кількості за цінами виробника.

Якщо у вас є потреба в теплі, фахівці НВП «Текмаш» зроблять усі необхідні розрахунки, виготовлять та за потреби змонтують нагрівач «під ключ», а також забезпечать його трирічне гарантійне обслуговування.

Координати НВП «Текмаш»:

253090, м. Київ, вул. Сосюри, 6, оф. 126, тел/факс (044) 241-7805, 559-6381;

325036, м. Херсон, вул. Перекопська, 175, оф. 708, тел/факс (0552) 55-2179.

Порядок денний

загальних зборів акціонерів ВАТ «Погребищенський маслосирзавод»,

що відбудуться 12 лютого 1999 р. о 13 годині у приміщенні актового залу підприємства за адресою: Вінницька область, м. Погребище, вул. Київська, 61. На зборах буде розглянуто питання:

1. Звіт правління ВАТ «Погребищенський маслосирзавод» за результатами діяльності товариства за 1998 рік. (Доповідач — голова правління ВАТ Чорний М. Ф.).
2. Звіт і висновки ревізійної комісії ВАТ за 1998 рік. (Інформація голови ревізійної комісії Рижкової О. О.).
3. Затвердження річних результатів фінансово-господарської діяльності товариства.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку на 1999 рік та його використання згідно з кошторисом витрат. (Інформація головного бухгалтера Вакулюк Н. М.).
5. Обрання членів спостережної ради.
6. Про збільшення статутного фонду товариства.

Повідомлення

про збільшення статутного фонду ВАТ «Погребищенський маслосирзавод»

1. Збільшення статутного фонду проводиться з метою залучення додаткових коштів, що будуть спрямовані на соціально-економічний розвиток підприємства.

Збільшення статутного фонду здійснюється шляхом випуску нових акцій.

Мінімальний розмір збільшення статутного фонду 770 000 гривень.

2. Ст. 5.1 розділу статуту товариства передбачається викласти у такій редакції: «Розмір статутного фонду становить 2 716 500 гривень. Ст. 5.2 — статутний фонд розділено на 10 866 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 гривень кожна».

3. Додатково випускаються 3 080 000 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 гривень кожна. Загальна номінальна вартість акцій додаткового випуску — 770 000 гривень.

4. Акції розповсюджуються шляхом відкритої передплати. Акціонери мають переважне право у придбанні акцій. В разі перевищення передплати розміру збільшення статутного фонду зайва передплата відхиляється згідно з переліком передплатників з кінця переліку.

5. Передплата починається на 11 (одинадцятий) день після опублікування інформації про емісію акцій о 9 годині в бухгалтерії ВАТ «Погребищенський маслосирзавод» і закінчується через 3 дні.

У разі затримання публікації інформації про емісію акцій з причин, що не залежать від ВАТ, правління має право визначення конкретної дати початку передплати акцій.

6. ВАТ «Погребищенський маслосирзавод» відшкодовує збитки, пов'язані зі зміною статутного фонду, а саме заміну бланків акцій першого випуску та поштові витрати на їх пересилання.

Правління ВАТ.

Арбитражный суд Донецкой области (340105, г. Донецк, б-р Пушкина, 34) по заявлению Першотравневого райпо возбудил дело о банкротстве:

1. № 31/1-6Б от 16.09.98 г. о банкротстве потребительского общества «Кальмиус» (342120, пгт Тельманово Донецкой области, пер. Садовый, 2. Р/счет 00460006 в Тельмановском АК АПБ «Украина» Донецкой области, МФО 334260).

2. № 10/1-6Б от 16.09.98 г. о банкротстве Александровского районного потребительского общества (343140, пгт Александровка Донецкой области, ул. Советская, 16. Р/счет 00460602 в Александровском отделении АК АПБ «Украина» Донецкой области, МФО 334022).

3. № 24/3-6Б от 13.10.98 г. о банкротстве Ново-Полтавского сельпо (343140, пгт Александровка Донецкой области, ул. Комсомольская, 44. Р/счет 00460709 в Александровском отделении АК АПБ «Украина» Донецкой области, МФО 334022).

Заявления кредиторов и санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражным судом г. Чернигова (250000, г. Чернигов, ул. Ленина, 43) возбуждено дело о банкротстве ОАО «САДИ» (г. Чернигов, ул. Белова, 12/16, р/с 26003301831306 в ПИБ г. Чернигова, МФО 353478, код 14241387, дело № 5/289б).

Заявления кредиторов и санаторов принимаются арбитражным судом в течение месяца со дня публикации данного объявления.

Арбитражным судом Днепропетровской области рассмотрено дело № Б15-408/98 о банкротстве ЧФ «Малаита» г. Днепропетровск, пр. Пушкина, 75. Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Запорізької області порушив справу № 5/1/774 про банкрутство ТзОВ «Агро-Коммерс» (Бердянський р-н, с. Осипенко, вул. Манжиєва, 1, р/р 26000300035001 в БФ АБ «Еліта» м. Бердянськ, МФО 313838, код ОКПО 24512532. Претензії приймаються до 26 січня 1999 року.

На підставі рішення засновників «Український газоресурсний Консорціум» оголошує про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з часу опублікування оголошення за адресою: Київ-133, бульвар Лесі Українки, 26; т/ф.: 295-77-27.

ЧЕТВЕР, 24 грудня

УТ-1
06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.35, 15.25, 16.40 Національний хіт-парад.
08.40 Серіал «Марія Вандамм».
09.45 Фінансовий огляд.
09.55 Сто чудес світу.
10.20 Інтеграл. Бітлз.
10.55 Хто в домі хазяїн?
11.30 Національний хіт-парад. Хіт року.
12.00 УТН.
12.15 Село і люди.
12.45 Док. фільм «Костянтин Данкевич. Я в щире серце вірю».
13.15 Діловий канал.
14.00–14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.50 Вісник енергетики.
16.05 Свічадо.
16.55 Мультсеріал «Роботи ніндзя».
17.25 Серіал «Маленький бродяга».
18.00 УТН.
18.20 Серіал «Катрін Кураж». 1 серія.
19.25 Саме той.
19.55 Шоу Бенні Хілла.
20.25 Фінансовий огляд.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Худ. фільм «Канана у Нью-Йорку».
23.45 УТН.
00.05 Концерт переможців конкурсу ім. В. Крайнєва. 1 частина.
00.55 Різдво Христове. Божественна Літургія у Базиліці Святого Петра в Римі. Пряма трансляція з Ватикану.

УТ-2
10.00 Теленаонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Оранта.
10.40 Освітній канал. І. Франко. «Мойсей». О. С. Грибоєдов.
11.45 Закон є закон.
11.50 Оазис добра і благополуччя.
12.15 Закон є закон.
12.20 Телевистава «Блакитна троянда». 2 серія.
13.40 Док. телефільм «Екологічне землеробство».
13.55 Зимовий настрій. Концерт естрадних виконавців. Частина 2.
14.25 Мультфільми.
14.45 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»
07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Марія».
10.00–16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Не всі вдома».
17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Нові пригоди супермена».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Ідеальний чоловік».
21.05 «Табу».
22.10 Серіал «Чиказька надія».
23.00 ТСН.
23.15 Монологи.
23.45 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе».

УТ-3
«ІНТЕР»
07.00 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Серіал «Жорстокий янгол».
08.55 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.05 Серіал «Найтмен — людина ночі».
09.55 Прокинься і співай!
10.35 Детектив «Лихоманка у Маріа».
12.05 Мультфільм «Ох, уже ці жмурки».
12.15 «Обличчя світу» з О. Ткаченком. Е. Рязанов.
12.50 Інтерновини.
13.00–18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Щасливий випадок.
18.50 Худ. фільм «Солом'яний капелюшок». 2 серія.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.45 Інтерспорт.
20.50 Прогноз погоди.
21.00 Худ. фільм «Елки-палки».
22.40 «Обличчя світу» з О. Ткаченком. Е. Рязанов.
23.10 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.20 Різдвяний концерт. Церемонія вручення премії «Золотий грамофон».
01.55 Подробиці. Підсумки дня.
02.05 Прогноз погоди.

КДТРК
13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.15 Зоряні зустрічі.
14.00 Док. фільм.
14.20 Історія однієї картини.
14.35 Худ. фільм «Ярослав Мудрий».
17.00 Аграрна панорама Київщини.
17.30 За київським часом.

ТЕТ і КИЇВ
ТЕТ
06.50 СІТ
07.10 Міські новини
07.25 Антресолька
07.40 Дай п'ять
07.45 Вернісаж
08.00 Мир дому твоєму (Християнська програма)
КИЇВ
08.30 Хрещатик
08.45 Анонс
08.50 Діалоги
09.05 Короткометражний х/ф «Бузок на зупинці»
09.15 Муз. пауза
09.25 Анонс
ТЕТ
09.30 Балет — любов моя. В. Малахов, ч. 2
10.00 Х/ф «Спритна парочка»
11.30 Блеф-клуб
12.15 Тема з варіаціями. Б. Пергаменщиков, ч. 2
12.45 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.00 Решето. Вечір у блюз-клубі
КИЇВ
14.00 Громадське телебачення України (експериментальне мовлення)
16.00 Чорний квадрат
ТЕТ
16.30 Естонія — рівновага контрастів, п. 4
16.50 35 хвилин джазу
17.25 Таємні історії з Д. Харитоновим
18.00 Контакт
18.50 «Еоліс» — світ тканин
19.00 Т/с «Неш Бріджес»
19.55 Супершоу «Простіше простого»
20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Антресолька
21.15 Міські новини
КИЇВ
21.30 Анонс
21.35 Що? Де? Почім?
21.45 Хрещатик
22.00 Український хокейний огляд
22.30 Х/ф «Жінка в тіні», с. 2
00.05 Експрес-інформ
00.20 Комп'ютер Х
00.35 Привіт... завтра

ICTV
07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.25 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
07.50 «Elite Italia». Телемагазин
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Родом з України. Аристарх Ліванов
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Готель». Телесеріал
10.45 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.30 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
12.00 Разом з Вами. Розважальна програма
12.50 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Від «Перехрестя» — до успіху!
13.30 Документальний серіал «Остання адреса»
14.00 Модний час
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.25, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.30 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

П'ЯТНИЦЯ, 25 грудня

УТ-1
06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.35, 15.25, 22.45 Національний хіт-парад.
08.40 Серіал «Катрін Кураж». 1 серія.
09.45 Фінансовий огляд.
10.00 Худ. телефільм «Вікно навпроти» (з субтитрами).
11.30 Сім'я.
12.00 УТН.
12.25 Концерт симфонічної музики.
12.55 Різдво Христове. Різдвяне привітання Святійшого отця Івана Павла II й Апостольське Благословення для цілого світу. Пряма трансляція з Ватикану.
14.00–14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.30 Мультфільм.
16.05 Шоу «Ток-ринг».
16.55 Мультсеріал «Роботи ніндзя».
17.25 Серіал «Маленький бродяга».
18.00 УТН.
18.20 Серіал «Катрін Кураж». 2 серія.
19.20 Серіал «Пастка».
20.30 Фінансовий огляд.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Щасливий дзвінок.
22.50 Нове покоління.
23.25 Програма «Захист».
23.45 УТН.
00.10 Док. телесеріал «Лицарі неба». 1 серія.

УТ-2
10.00 Теленаонс.
10.05 Телеканал «Право».
11.05 Співає Н. Дацко.
11.50 Закон є закон.
11.55 Док. телефільм «Князь і жебрак».
12.45 Закон є закон.
12.50 Музика серйозна і не дуже.
13.20 Док. телефільм «Хробак нанимає школярів, або Школа без сміття».
13.45 Закон є закон.
13.50 Мультфільм.
14.00 Україна сьогодні.
14.30 Директорський корпус.

СТУДІЯ «1+1»
07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Марія».
10.00–16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Не всі вдома».
17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Нові пригоди супермена».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Різдвяний відпочинок».
21.40 Сам собі режисер.
22.10 Серіал «Тисячоліття помсти».
23.00 ТСН.
23.15 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Кар'єристки».

УТ-3
«ІНТЕР»
07.00 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Серіал «Жорстокий янгол».
08.55 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.05 Серіал «Менти» з циклу «Вулиці розбитих ліхтарів».
10.10 Детектив «Корида на Єлисейських Полях».
11.40 Джентльмен-шоу.
12.20 І. Родніна у програмі «Жіночі історії».
12.50 Інтерновини.
13.00–18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Кохання з першого погляду.
18.55 Вулиці розбитих ліхтарів на «Полі чудес».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.45 Інтерспорт.
20.50 Прогноз погоди.
21.00 Детектив «Готель Бертрам».
23.00 Нещодавно. 1975 р.
23.50 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
00.00 Нічний сеанс. Різдвяна історія у фільмі «Еббі».
01.30 Прогноз погоди.

КДТРК
13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.15 Аграрна панорама Київщини.
13.45 Шлягер представляє.
14.30 Крила.
15.00 Естафета.
15.15 Худ. фільм «Піна».
16.45 Київські мініатюри.
17.15 Ліки майбутнього.
17.25 Яблучко.
17.30 За київським часом.

ТЕТ і КИЇВ
ТЕТ
07.00 СІТ
07.20 Міські новини
07.35 Антресолька
07.50 Дай п'ять
08.00 Мир дому твоєму (Християнська програма)
КИЇВ
08.30 Хрещатик
08.45 Що? Де? Почім?
08.55 Анонс
09.00 Експрес-інформ
09.15 Х/ф «Жінка в тіні», с. 2
10.50 В. Щербачов представляє...
11.20 Кіноколо
11.50 Хі-хі та ха-ха
11.50 Світ семи кольорів. Д/ф «Шлях на північ»
12.25 Анонс
ТЕТ
12.30 Медичний тижневик
13.00 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.10 Т/с «Неш Бріджес»
14.00 TV-шоп
14.15 М/ф
14.30 О. С. П-студія у Києві
15.40 Т. Повалій «Ти, рідна матінко, моя земля»
КИЇВ
16.30 Хрещатик
16.45 Анонс
16.50 Лакмус життя
17.05 Ліра. Співає М. Шевченко
17.30 Новорічний подарунок
18.00 Телемагазин «Те, що треба»
18.10 Вікна у світ
18.40 Київ. Україна. Світ
19.10 Чорний квадрат
19.40 Під зіркою милосердя, ч. 3
20.10 Анонс
20.15 Хрещатик
ТЕТ
20.30 СІТ
20.50 Інформація до роздумів
21.05 Антресолька
21.20 Дай п'ять
21.45 Міські новини
22.00 За красиву Україну
22.10 Х/ф «Творець»

> ***П'ятниця, 25.12.***
> ***Х/ф «Творець», 22.10***
> *Реж.: Іван Пассер*
> *У головних ролях: Пітер О'Тул, Меріел Хемінгуей, Вінсент Спано.*
> *Зірка світового екрану Пітер О'Тул, який відомий нам із суперпопулярного фільму «Трюкач», з'явиться перед глядачем у новому, лірико-комедійному образі. Ввечері, в п'ятницю, телеканал «ТЕТ» дарує вам чудову комедію «Творець»! Смійтеся на здоров'я!*

00.05 Спорт. сузір'я
00.35 Х/ф «Гвендолін»

ICTV
07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.25 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
07.50 «Elite Italia». Телемагазин
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Готель». Телесеріал
10.45 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.30 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
12.00 Шлягер бо шлягер
12:50 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Синій птах Тамари Гордової
13.30 Візит. Мальдівські острови
14.00 Пані. Стиль життя
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.26, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.30 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

СУБОТА, 26 грудня

УТ-1
07.30 Анонс.
07.35 Гімнастика.
07.55 Національний хіт-парад.
08.05 Мультфільм.
08.15 Хто в домі хазяїн?
08.50 Дитячий серіал «Блакитне дерево».
09.40 Сніданок меломана.
10.15 Худ. фільм «Маша та звірі».
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.
12.20 Наук.-поп. серіал «Каскадери».
13.15 Альманах «Основа».
13.45 Надвечір'я.
14.45 Прес-кур'єр.
15.00 УТН.
15.20 Худ. фільм «Іподром».
16.55 Планета людей.
17.15 Док. фільм «Яка дорога до храму».
17.30 Реальний сектор.
18.00 УТН.
18.20 Шоу «Ток-ринг».
19.00 Серіал «Чудові Азераки».
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Худ. фільм «Краса, що зникає».
00.00 Вітражі.
00.45 Національний хіт-парад. Топ-10.
01.15 УТН.
01.35 Худ. фільм «Вони не забуваються ніколи».

УТ-2
10.00 Теленаонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Молодіжний канал. Сімейна кухня. Музична подія. Молодіжні новини. Ток-шоу «Асоціації». Музичні новини.
12.10 Україна аграрна.
12.25 Закон є закон.
12.30 Оранта.
12.55 Клуб-700.
13.25 Дім і стиль.
14.00 Спортивний канал.

СТУДІЯ «1+1»
07.00 Шоу довгоносиків.
07.30 Як стати зіркою.
08.00 Мультсеріал «Пригоди Соніка».
08.30 Серіал «По той бік дзеркала».
09.00 Доброго ранку, країно!
10.00–16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал «Графиня де Монсоро».
17.00 Пригодницький серіал «Ксена — принцеса-воїн».
18.00 «Як стати зіркою».
18.30 Серіал «Авантюрист».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Індіанець у Парижі».
21.30 Серіал «Цілком таємно».
22.30 ТСН — особливий погляд.
23.00 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Як бути коханою».

УТ-3
«ІНТЕР»
09.00 «Інтер»-анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.15 Дітвора.
09.35 На перший погляд.
10.00 Ризький бальзам на душу. А. Пугачова. 1 частина.
10.30 Ранкова пошта.
11.05 Смак.
11.30 «Горище братів Пілотів».
12.00 Фан-клуб.
12.30 Телевізійний центр моди.
13.05 Життя серед життя.
13.35 Серіал «Фліппер-2».
14.20 «Подорож до країни Таврійських ігор». Фільм 2.
14.45 Імперія ігор. Міжнародні бої гладіаторів.
15.25 Спорт-тайм. Підсумки спортивного року.
15.55 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
16.50 Серіал «Найтмен — людина ночі».
17.40 КВН-асорті.
18.05 Національна лотерея.
18.15 Російський детектив по-американськи «Вирок».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.45 Прогноз погоди.
20.55 Гарний настрій. «Елка і корешi».
21.00 Серіал «Менти» з циклу «Вулиці розбитих ліхтарів».
22.05 Що? Де? Коли? Фінальна гра.
23.25 А. Пугачова представляє «Різдвяні зустрічі».
02.15 Прогноз погоди.

КДТРК
08.00 За київським часом.
08.30 Острів скарбів.

ТЕТ і КИЇВ
ТЕТ
07.25 Міські новини
07.40 Антресолька
07.55 СІТ
08.15 Толока
КИЇВ
08.30 Хрещатик
08.45 Муз. пауза
08.55 Арт-афіша
09.25 Анонс
ТЕТ
09.30 Вогні цирку
10.25 Світ людини. Медицина
10.50 Х/ф «Творець»
12.35 ... І все-таки романс. Л. Козлова, ч. 2
13.05 «Еоліс» — світ тканин
13.10 Я — пам'ятник собі... М. Свєтін
КИЇВ
14.00 Громадське телебачення України (експериментальне мовлення)
16.00 Поїхали!
16.25 Анонс
ТЕТ
16.30 Ім'я
17.00 Дай п'ять
17.25 Маленькі історії міста, якого немає на карті
17.45 Джаз-степ, танц-КЛАС!
18.15 М/ф «Астерикс завойовує Америку»
19.50 Блеф-клуб
20.30 СІТ
20.50 Спати час
21.10 Міські новини
КИЇВ
21.30 Анонс
21.35 Що? Де? Почім?
21.45 Хрещатик
22.00 Салон мистецтв — Київ
22.15 Х/ф «Жінка в тіні», с. 3 — «Джо, фотомодель»
23.45 Профі-прес
00.25 Нічний канал
01.25 Астр. прогноз

ICTV
07.00 «Разом з Вами». Розважальна програма
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.25 «Чудернацька наука». Молодіжний комедійний телесеріал
09.50 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 Пані. Стиль життя
10.30 Архі-Арт. Розважальна програма
11.00 Родом з України. Аристарх Ліванов
11.30 Фабрика снів
12.00 «Вавилон-5». Космічний суперсеріал
12.45 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Серіал «Золотий вік кунг-фу». Фільм «Храм Шаоліня»
14.30 Супербол
15.00 Валентин Щербачов представляє...
15.30 НБА-Джем
16.00 Спортивний тижневик
16.50 «Elite Italia». Телемагазин
17.00 Візит. Флоренція, Асуан. ч.3
17.30 Мистецький канал «Територія А». Музичний тиждень
18.00 «Вавилон-5». Космічний суперсеріал
19.00 «Дотик ангела». Телесеріал
20.00 Модний час
20.30 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.00 «Назад в майбутнє-3». Художній фільм
23.15 «Хмарочос». Музична програма
00.10 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.00 Програма передач на завтра

НЕДІЛЯ, 27 грудня

УТ-1
07.30 Хто рано встає...
09.30 Село і люди.
10.00 Шоу самотнього холостяка.
10.30 Веселі старти.
11.00 УТН.
11.15 Серіал «Темні небеса».
12.05 Відкриваємо Біблію.
12.30 Вікно в Америку.
13.00 Служу Україні.
13.30 Мультфільм.
14.00 Європейський футбол.
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Свічадо.
15.45 Мультфільм на замовлення.
16.45 Від «Перехрестя» — до успіху.
17.15 Док. фільм «Тито та його зоопарк».
18.00 Сто чудес світу.
18.15 Національний хіт-парад.
19.00 УТН.
19.10 Православний календар.
19.15 Серіал «Вихор квітів».
20.10 Калейдоскоп UK.
20.40 Вечірня казка.
21.00 7 днів.
22.00 Худ. фільм «Скажи мені «так».
23.45 УТН.
00.05 Худ. фільм «Два недоумки з поросям».

УТ-2
10.00 Теленаонс.
10.05 Тележурнал «Реальний сектор».
10.35 Закон є закон.
10.40 Відкрита віза.
10.55 Яхад.
11.25 Музична пошта.
11.55 Закон є закон.
12.00 Молодіжний канал. TV-impresario. Музична подія. Про-ЕХ-РО. М-стиль.
14.00 Муз. фільм «XXI століття для України».
14.45 Спортивний канал.

СТУДІЯ «1+1»
07.00 Парад улюблених кінострічок. Худ. фільм «Ідеальний чоловік».
08.30 Серіал «По той бік дзеркала».
09.00 Доброго ранку, країно!
10.00–16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал «Графиня де Монсоро».
17.00 Серіал «Пригоди Синдбада».
18.00 Програма «Каламбур».
18.30 Серіал «Авантюрист».
19.30 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Сам удома».
21.15 Серіал «Уокер — техаський рейнджер».
22.00 Телеманія.
23.00 Серіал «Поліція Нью-Йорку».
23.45 Худ. фільм «Сватання на Гончарівці».

УТ-3
«ІНТЕР»
09.00 «Інтер»-анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.15 Мультфільм «Хвалькувате мишеня».
09.30 Прокинься і співай!
10.05 Уїк-енд.
10.35 Доки всі вдома.
11.10 Ранкова зірка.
11.50 «Підводна одіссея команди Кусто». «В'язні моря».
12.40 Сміхопанорама.
13.15 Планета Здоров'я.
13.45 Зірки світового футболу у програмі «Інтер-футбол».
14.15 Серіал «Фліппер-2». Заключна серія.
15.00 Брейн-ринг.
15.55 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
16.50 Серіал «Найтмен — людина ночі».
17.45 Всеукраїнський конкурс анекдотів.
18.20 Хіт тижня. Фільм-катастрофа «Новий Армагеддон». 1 серія.
20.00 Подробиці тижня.
20.35 Прогноз погоди.
20.45 Джентльмен-шоу.
21.20 Хіт тижня. Фільм-катастрофа «Новий Армагеддон». 2 серія.
23.00 Мелорама.
23.45 Фантастичний серіал «Багз-3». Заключна серія.
00.45 Прогноз погоди.

КДТРК
08.00 Золоте намисто Київщини.
08.30 Одеські нюанси «Слов'янського базару».

ТЕТ і КИЇВ
ТЕТ
07.10 СІТ
07.30 Міські новини
07.45 Антресолька
КИЇВ
08.30 Хрещатик
08.45 Що? Де? Почім?
08.55 Х/ф «Жінка в тіні», с. 3 — «Джо, фотомодель»
10.25 Зоряне меню
10.55 Усмішка
11.15 Ліра. Життя, осяяне красою, вип. 2
11.55 А ми самі з вусами
12.25 Анонс
ТЕТ
12.30 Поп-стоп
13.00 Лавка старожитностей
13.25 Атлетик-ревю
13.55 «Еоліс» — світ тканин
14.00 Безсмертні скарби України
14.30 Театр на долонях
15.00 Просто собака
15.25 День народження «Неправди»
16.00 Супершоу «Простіше простого»
КИЇВ
16.30 Анонс
16.35 Нон-стоп рандеву
17.15 Новорічний подарунок
17.50 Хі-хі та ха-ха
18.00 Кіноколо
18.20 Ексклюзив. О. Остроумова
18.50 Під зіркою милосердя, ч. 4
19.20 Столиця
19.35 Споживач
19.50 Казка біля нічника
20.00 Анонс
20.05 Хрещатик
ТЕТ
20.30 СІТ. Відлуння тижня
20.50 Спати час
21.15 Т/с «Спека в Лос-Анджелесі»
22.10 Я — пам'ятник собі... Ю. Яковлев, ч. 2
23.00 Найкращі вар'єте і шоу світу. Ніч у Ріо
00.00 Імперія пристрасті
00.40 Х/ф «Агент Біда»

ICTV
07.00 «Хмарочос». Музична програма
08.00 Це твій день!
08.30 «Роккі, Бульвінкль і друзі». Мультсеріал
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.25 «Чудернацька наука». Молодіжний комедійний телесеріал
09.50 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 Канал мистецтв «Територія А». Музичний тиждень
10.30 Фант-лото «Бінго». Розважальна програма
11.00 Шлягер бо шлягер
11.45 Вернісаж
12.00 «Червоні чобітки». Мультфільм
12.25 «Elite Italia». Телемагазин
12.30 «Час «Ч». Військовий тележурнал
13.00 Майстри ілюзію
14.00 Модний час
14.30 «Elite Italia». Телемагазин
14.45 «Назад в майбутнє-3». Художній фільм
17.00 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик (ТІА «Вікна»)
17.30 Пані. Стиль життя
18.00 «Гравці». Гостросюжетний телесеріал
19.00 Вісті тижня. Інформаційно-аналітична програма (ТІА «Вікна»)
20.00 Фабрика снів
20.30 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.00 Художній фільм Альфреда Хічкока «Несамовитість»
23.15 Разом з Вами. Розважальна програма
00.10 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.00 Програма передач на завтра

26 грудня, «Інтер» о 23.25: А. Пугачова представляє «Різдвяні зустрічі»

Хроніка. Факти. Події

✔ Москва

Зустріч пострадянських генералів

Питання подальшого розвитку інтеграційних процесів країн СНД у військовій сфері обговорювалися на черговому засіданні Ради міністрів оборони держав Співдружності. Ця зустріч глав військових відомств відбулася у Штабі з координації військового співробітництва держав СНД під головуванням міністра оборони Росії Ігоря Сергєєва. На засіданні розглянуто питання, пов'язані з удосконаленням діяльності робочих органів Ради міністрів оборони, забезпеченням інформаційної безпеки держав СНД.

✔ Бонн

Охорону не знімають

Незважаючи на закінчення англо-американських військових ударів по Іраку, заклади й об'єкти США і Великобританії в Німеччині залишаються під посиленою охороною. За повідомленням представників правоохоронних органів ФРН, тут все ще не виключають нападів з боку радикально налаштованих противників військової інтервенції у Перській затоці.

✔ Белград

Знову на порозі війни

Верховний комісар ООН у справах біженців Садако Огата висловила серйозну занепокоєність у зв'язку з новою ескалацією в Косово. «Якщо конфліктуючі сторони не зможуть домогтися домовленостей, навесні знову справа може дійти до великих збройних сутичок», — заявила вона після прибуття в Приштину. Під час триденного візиту до Югославії вона має намір зустрітися в Косові з лідерами місцевих політичних партій, перш за все албанських, з представниками міжнародних організацій, югославським та сербським керівництвом.

✔ Ісламабад

«Шість плюс два» домовилися

Тема афганського мирного врегулювання обговорювалася під час зустрічей за участі спеціального представника Генерального секретаря ООН в Афганістані Лахдара Брахімі. Незважаючи на закритий характер переговорів з міністром закордонних справ Пакистану Сартаджем Азізом, стало відомо, що в центрі уваги сторін була проблема реалізації досягнутих у вересні в Нью-Йорку домовленостей в межах групи «шість плюс два», яка поєднує всі прикордонні з Афганістаном держави, а також Росію і США.

✔ Токіо

Спочатку — бюджет, потім — до храму

Новий коаліційний уряд Японії, остаточної домовленості щодо створення якого досягнуто керівництвом правлячої Ліберально-демократичної і опозиційної Ліберальної партій, буде сформовано не раніше 5 січня. Про це заявив прем'єр-міністр країни Кейдзо Обуті. Виступаючи на екстрено скликаному засіданні кабінету у зв'язку з підготовкою проекту бюджету, прем'єр висловив сподівання, що члени теперішнього уряду докладуть усіх зусиль для завершення роботи над основним фінансовим документом країни і візьмуть участь у традиційному новорічному відвіданні синтоїстського храму: його призначено на 4 січня.

✔ Астана

Повинні бути варіанти

Про необхідність «докорінного реформування СНД та багатоваріантності форм участі в діяльності Співдружності» заявили міністр закордонних справ Казахстану Касимжомарт Токаєв та міністр закордонних справ України Борис Тарасюк, що перебуває тут з візитом. За підсумками переговорів вони підписали протокол про співробітництво зовнішньополітичних відомств двох країн на 1999—2000 роки. «Ми справді обговорили питання про реформу СНД, обмінялися позиціями щодо цього питання, — заявив кореспондентові ІТАР—ТАКС Борис Тарасюк. — Процес реформ триває, і поки що зарано говорити про результати. Ми дійшли висновку, що СНД повинно реформуватися, в тому числі і шляхом створення багатоваріантних структур. Це передбачає участь у тих структурах Співдружності, які представляють найбільший інтерес для учасників. І не обов'язково, щоб участь у них брали держави—члени СНД». Під час україно-казахстанських переговорів обговорено й можливості транспортування каспійської нафти в Україну, а також питання розвитку економічного співробітництва між двома країнами.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і закордонних інформагентств.

Президент, як сапер, може помилитися тепер лише раз

Палата представників Конгресу США, як і очікувалося, підтримала рішення про імпічмент президента Клінтона. Основною причиною для усунення глави держави від влади стало його лжесвідчення у справі Моніки Левінської.

Тепер справу про імпічмент буде передано до сенату. Якщо він підтримає рішення палати представників, Білл Клінтон стане другим «відставним» президентом в історії США. Щоправда, перший — Річард Ніксон —добровільно пішов з Білого дому, ще до рішення палати представників про імпічмент.

На відміну від Ніксона, Клінтон свою посаду залишати без бою не збирається. Про це повідомила його дружина Хілларі Клінтон, яка цими днями демонструвала неабияку солідарність із чоловіком. Шанси залишитися главою держави у нинішнього президента США досить солідні. Сенатори мають проголосувати за імпічмент двома третинами голосів. Усього сенаторів — 100. З них 55 республіканців, 45 — демократів. Голосування в палаті представників засвідчило, що деякі демократи готові усунути з посади свого висуванця. Водночас значно більше республіканців не підтримують імпічмент і голосують проти. Отже, нині супротивникам Клінтона в сенаті навряд чи набрати більшість. Хіба що господар Білого дому припуститься серйозних помилок і від нього захочуть відмежуватися колеги по партії.

Не можуть сенатори не рахуватися і з високим рейтингом Клінтона серед громадян: нині його підтримує більше 60% американців, його дії в Іраку схвалює 75%.

Цілком імовірно, що з цієї історії Клінтон зможе виплутатися з мінімальними втратами: якимось офіційним осудом від конгресменів та трохи зіпсованими нервами.

Надія БЕДРИЧУК.

ПОЗИЦІЯ МЗС ВИКЛИКАЛА ПОВАГУ І ПОДИВ

Коментар

Англо-американське бомбардування Іраку зупинено. З міркувань у вищій мірі гуманних Вашингтон та Лондон дали іракцям змогу святкувати Рамадан без завивань тривожних сирен. Але за місяць, попереджають американці, обстріли можуть знову повторитися.

Повертаючись до подій кількаденної давнини, не можна не зазначити: офіційний Київ чи не вперше у своїй незалежній історії засудив зовнішньополітичні дії вашингтонської адміністрації. Ідеться насамперед про позицію МЗС України, викладену в його відповідній заяві (Верховна Рада й досі була розкутішою у своїх судженнях та поглядах на певні американські вчинки). Дуже приємний подив викликало й те, що вищезгаданий документ був готовий уже вранці після нічних бомбардувань — буває, наше МЗС надто довго очікує на «офіційне підтвердження» тієї чи іншої події. До того ж «на килим» на Михайлівську площу було викликано послів США та Великобританії і зажадано пояснень. Теж, до речі, демарш, як для нас, досить рідкісний.

То чому ж Київ наважився-таки на привселюдне невдоволення діями одного зі своїх численних стратегічних партнерів? Адже всі більш-менш залежні від США країни (пошукачі членства в НАТО, потребувачі американської допомоги і кредитів МВФ тощо) висловили схвалення англо-американської акції. З іншого боку, можна зрозуміти впливових Росію та Китай (вони засудили США та Великобританію) — їх, членів Ради Безпеки ООН, просто проігнорували. Не дивина, що проти акції виступили й виразно антиамериканські держави (Лівія, Іран, Північна Корея тощо). Але ж Україна до всіх вищеназваних категорій не належить.

Може здатися, що цього разу Київ пішов російським кільватером — хоча навряд чи це так. Адже і відтінки реакцій України й Росії на бомбардування Іраку, і мотивації досить різняться: Москва — і це помітно — насамперед ображена за те, що її навіть не спробували запитати чи попередити. Якісь меркантильні міркування теж відпадають. Отож хочеться вірити: підставою для досі не звиклого до будь-яких різких рухів українського МЗС стали саме здоровий глузд і бажання сказати те, що думаєш. Можливо, цей «подвиг» Києва не останній і українська зовнішня політика набуде-таки виразності, чіткості та необхідної подекуди жорсткості?

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Що там, попереду?

Наприкінці минулого тижня у штаб-квартирі Північноатлантичного альянсу відбулося чергове засідання комісії Україна—НАТО на рівні міністрів оборони. Участь у ньому взяв глава українського військового відомства Олександр Кузьмук.

Було обговорено низку питань щодо подальшого військового співробітництва між нашою державою та НАТО. Міністри оборони держав—членів альянсу відзначили прогрес, досягнутий нашою державою у виконанні Індивідуальної програми партнерства з НАТО, і висловили підтримку діяльності спільної робочої групи з питань військової реформи. Міністри привітали також підписання 9 грудня цього року Меморандуму про взаєморозуміння між українським урядом і НАТО щодо призначення офіцерів зв'язку НАТО в Україні.

Міністр оборони України Олександр Кузьмук у своєму виступі розповів про здійснення військової реформи в Україні, наголосив на цінності для нас досвіду держав—членів НАТО у цій галузі. Зі свого боку, міністри високо оцінили участь України в миротворчій діяльності, зокрема нашу підтримку діяльності SFOR та рішення Києва надати спеціальний літак для участі у верифікаційній місії НАТО в Косові.

Наступне засідання комісії Україна—НАТО відбудеться у Вашингтоні в квітні 1999 року під час саміту альянсу.

Інф. «ГУ».

Який шлях указує Олександру Кузьмуку Генеральний секретар НАТО?

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Норвежців наполохав... «Київ»

Мова йде про авіаносець з такою назвою. Причому —російський, уже списаний та проданий на металобрухт одній з індійських фірм. Щоб потрапити до нових господарів на переплавку, цей гігантський корабель довжиною 274 метри має буксируватися багато тисяч кілометрів, обігнувши Норвегію, Великобританію, Іспанію, Африканський континент.

Норвежці, дізнавшись про цей рейс, перелякалися першими. І не випадково: у них уже є сумний досвід.

Чотири роки тому росіяни цим же маршрутом відправляли на переплавку крейсер «Мурманськ». І теж у грудні, коли в Норвезькому морі якраз лютують шторми. Буксирувальні троси не витримали напору хвиль та вітру, лопнули — і величезне судно тут же викинуло на скелі, неподалік селища. Крейсер там лежить ще й досі — геть поіржавілий, з багатьма пробоїнами, забрудненою довкілля. Спеціальна норвезька комісія, вивчаючи можливості очищення узбережжя, зробила невтішний висновок: зняти судно зі скель практично неможливо.

Ця історія не може не викликати у норвежців побоювань: а чи не повториться все знову? Державні чиновники спробували було порадити росіянам перенести операцію на пізніше, коли затихнуть люті зимові шторми. Однак керівники американо-російської компанії, що взялася буксирувати «Київ», на це не погоджуються, бо в іншу пору року, мовляв, ще дужчі шторми бувають біля берегів Африки, а зараз там відносний спокій. І запевняють: сумний випадок з «Мурманськом» враховано, вжито всіх належних заходів для повної безпеки буксирування авіаносця.

Ці запевнення, однак, не заспокоюють. Норвегія не може якось вплинути на операцію, що розпочинається, бо буксирувати кораблі будуть міжнародними водами. Проте, за словами прес-секретаря військового командування в Північній Норвегії Дага Ісаксена, норвезькі судна й літаки будуть постійно наглядати за курсом «Києва», щоб у разі чого оперативно прийти на допомогу, не допустити нової екологічної катастрофи біля своїх берегів.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Громадянином треба народитися. Стати ним важко

За рішенням парламенту відтепер усі діти «безпаспортного» населення Естонії, які народилися після 26.02.1992 року (дати відновлення довоєнного закону про громадянство), визнаються повноправними громадянами країни. Таких дітей 6,5 тисячі у півторамільйонній Естонії.

Таллінн виконав останню вимогу ОБСЄ. Крім того, республіка вже не «біла ворона» серед кандидатів до ЄС, адже у неї тепер, як у всіх, є полегшена процедура натуралізації дітей. Рішення парламенту також усуває суперечності естонського законодавства з Конвенцією ООН про права дитини, до якої країна приєдналася раніше.

Естонія вирішила надати своє громадянство і деяким дорослим, а точніше — двом бізнесменам з Індонезії та Індії, що представляють концерн «Толерем груп». В Естонії цьому концерну належать три фабрики легкої промисловості та одна паперова. Завдяки їхнім інвестиціям дефіцит поточного рахунку Естонії зменшився майже на 1 відсоток.

В естонському законодавстві передбачено надання громадянства «за особливі заслуги» п'яти особам на рік. Наприклад, за заслуги в галузі науки, культури, бізнесу.

Володимир СТРОЙ.

Таллінн.

Борис ОЛІЙНИК

З нових поезій

ІНВЕКТИВА

І чубимось, як горобці у просі,
І валимо на всіх, що голі й босі,
А ще й — дивись! — пнемося
в козаки.
Куди вже пхатись,
коли нас і досі
Зі Сходу в Захід,
мов курай, односить,
А в Україні правлять мамлюки?!
То, може, розбалакувати досить
Та знов податися у чумаки?
Он люди у піску, на клич пророка,
Таку державу возвели нівроку,
Що ледве не півсвіту обняла!
А ми в чорноземі усеплодющім
В сусіди жебраєм на хліб насущний
І скиглимо, що доля обійшла.
Тобі ж природа усього вділила!
То хазяйнуй у суверенній вміло,
А не ходи ногами догори!
Так де ж — косує на сусіду клято,
Щоб хоч сарай... у нього,
як — не хата...
В самого ж хата вже давно горить!
Допоки ділим кольори та межі,
Хизуючись, які ми незалежні, —
Тим часом колорадівські жуки
Уже майно пустили наше в діло
І нас на дві полтини розділили:
Одних — під хвіст,
а решту — в жебраки.
— Пануйте, хлопці! — віскі наточили,
По іграшковій булаві вручили,
Та кожного при цім остерегли:
— Гуляйте, суверенні, на свободі,
Але не далі власних огородів,
Бо те, що далі, ви вже продали.
То перше аніж винного шукати,
Позиркуючи на сусідську хату, —
Ти краще до люстерка підійди
Та глянь у нього, обітерши порох.
Впізнав себе?
Ото і є твій ворог!
А ти в чужих дошукуєш біди.
... Устав козак з могили опівночі.
Округ поглянув — потемніло в очу:
Чи то мара, чи хтозна й що воно:
Серед могил, у степовім безмежжі,
Стримить огром, як Вавілонська вежа,
Із назвиськом цапиним:
«Казино».
А там гуляють у якусь рулетку
Круті хлюсти заморської прикмети
Та доляри метуть навзаводи.
— А де ж... козацтво в бісової мами?!
І знизу відгукнулось, мов із ями:
— Ми тута... гречку сієм, як завжди.
— А де ж... хорунжі? — запитав
поникло.
— Та до нових господарів прилипли:
Підносять їм горівку та меди
І все розказують про дні минулі,
Як їхні предки бились у Стамбулі...
А ми тут... гречку сієм, як завжди.
Розказують, та по-холуйськи писком
Новим вкраїнцям заглядають в миску:
Чи хто не кине кістку за труди?
Затим гризуться за огризок п'яно,
Як їх діди — за булаву Богдана.
А ми тут... гречку сієм, як завжди.
— А де ж свідомі? — кинув
безпорадно.
— Та де ж їм бути —засідають в Раді.
І всі, як є, без винятку — вожді!
І всі — за Україну.
А тим разом
Її допродують чужим пролазам,
А ми тут... гречку сієм, як завжди.
Стемнів козак у гніві, наче хмара.
На всесвіт гримнув:
— От уже отара!
Ніяк не дочекає барана,
Щоб знов трюхикать підтюпцем
на бойню,
Та мимрить: «А було ж козацтво
гойне...
Гай-гай, було, та вигибло сповна...»
Бодай би вас поглинула мана!
Нам за свободу розтинали груди,
А вам же волю подали на блюді!
Так замість зводити державний чин,
Ви знову, по-холопському горбаті,
Віншуєте новітніх окупантів,
Самі ж — у гречкосіях,
І — ні з чим.
Злізайте з печі!
Вдарте у кресало,
Аби вогонь пропік на душах сало
І нагадав, що править не живіт,
А дух Шевченка — віщого месії,
Що ми вкраїнці, а не гречкосії,
Що ми — живі!
Та вже коли і пам'ять одібрало,
І дух, і вуха вам позакладало, —
Тоді у ніч відплати, з небуття
Ми встанем грізно,
мертві, та не вбиті,
Аби хоч плюнути у твар невмиту
вам, що мерцями стали за життя!

Княжий Володимир: віхи могутності і слави

Першим князем Волинської землі був Всеволод, який осів у місті, названому ім'ям його батька, хрестителя Руси-України — Володимира

Так, на березі річки Луги у 988 році почалася славна сторінка одного з найдревніших міст України —Володимира-Волинського, якому влітку цього року виповнилося 1010 років. Сьогодні Володимир-Волинський — місто обласного підпорядкування, районний центр Волині. Міським головою тут — корінний мешканець Петро Данилович Саганюк. Це — людина, яка закохана в свій край, рідне місто, з яким пов'язана його доля. Свого часу Петро Данилович вже був головою Володимир-Волинської міськради, потім — представником Президента у Володимир-Волинському районі, очолював тут-таки держлісгосп, а весною цього року мешканці міста обрали його головою. Кожна зустріч з Петром Саганюком — цікава співбесіда.

— Про наше древнє місто багато написано, — почав розмову Петро Данилович. — Славною історією Володимира-Волинського цікавилися вчені — історики Василь Ключевський, Іван Крип'якевич, Олександр Цинкаловський та багато інших. А мене цікавить таке питання: що змусило князя Володимира Великого прийти з далекого Києва на волинську землю і на березі Луги посадити свого сина Всеволода, збудувати тут місто? До цього часу це ще не з'ясовано. Я інколи над цим розмірковую. Думаю, а, може, тому, що саме тут пролягала найбільш зручна торговельна магістраль, яка вела із Західної і Центральної Європи до країн Середнього і Далекого Сходу? Володимир в ті далекі роки був центром усього південно-західного регіону Київської Русі.

— Якщо перекинути місток з минулого в нинішні дні, то і сьогодні місто відіграє велику роль у торгівлі між Заходом і Сходом. Я маю на увазі прикордонний автоперехід «Устилуг», що за 12 кілометрів від Володимир-Волинського. Своєрідні ворота в Європу.

— Це правда. Як свідчать літописні джерела, в нашому місті у XII—XIII сторіччях можна було зустріти купців київських і новгородських, італійських і німецьких, польських і угорських, причалювали судна з багатьох інших країн. Воно й сьогодні приваблює іноземців. Вигідне географічне розташування, великий культурно-освітній центр, славне історичне минуле, добрі традиції, що продовжуються в наші дні.

— Петре Даниловичу, я знаю, коли іноземці приїжджають на Волинь, то, як правило, виявляють бажання відвідати Володимир-Волинський. Бо щоб ми не говорили, а славне минуле міста притягує... Ви не думали над тим, щоб розвивати місцевий туризм. Міська казна могла би мати добрий дохід.

— А ми в цьому напрямі багато й робимо. Впорядковуємо місто, реставруємо старовинні величні храми, що збереглися. Рідко яке місто України може похвалитися пам'ятками сивої давнини, що сягають десятого і першої половини одинадцятого століття. Упродовж X—XVII століть у Володимирі нараховувалося більше двадцяти храмів. З них сім монастирських, які були вибудовані нашими князями, де проповідувалася віра і християнська мораль, висока духовність. З архівних джерел відомо, що 992 року в місті побудовано князем Володимиром церкву святого Василя. Після успішного походу проти білих хорватів, розселених по Сяну, та в подяку Богу за перемогу київський князь наказав кожному воїнові закласти камінь у будову храму. І за один день було споруджено кам'яний храм, в якому й сьогодні співають службу Божу, славлять Великого Володимира.

— Відомий історик-архівіст із Луцька Володимир Рожко, який упродовж багатьох років досліджує історію православних храмів Волині, посилається на працю професора Максима Бойка «Володимир — столичний град Волині», в якій йдеться, що першою у місті була церква Св. Богородиці — місійна перших християн, і підпорядковувалася церковному центрові Великоморавської держави.

— У минулі роки радянського періоду ми не мали змоги займатися справжньою дослідницькою роботою, архіви відкривали лише ті сторінки історії, що були вигідні існуючому ладу. Лише сьогодні нам стало відомо, що християнство у формі православ'я прийшло в наш край задовго до князя Володимира, який залишив місту своє ім'я, від Солунських братів Кирила-Костянтина і Мефодія. Саме їх моравська єпархія сягала річки Стир, тому Володимир на сході (у VII—VIII століттях — Лодемир) був у центрі уваги православних владик з Моравії, місіонери яких несли віру Христову до душі волинян. Ми пишаємося тим, що Володимирська єпархія була однією з найдавніших на Русі, у десятому столітті вона — єдина на волинських землях. До її складу входили міста Володимир, Гродно, Брест, Кобрин, Любомль, Острог. Як свідчить літопис, першим єпископом Волинським, якого поставив ще князь Володимир, був грек Стефан. Згідно з Никонівським літописом, він родом із Болгарії і до того часу знаходився в Білгороді — під Києвом. А храм Успіння Божої Матері був найголовнішим кафедрою волинських єпископів. Він як архітектурно-мистецький твір не має аналогів у нашій історії. Храм зберігся до наших днів. Звичайно, у різні роки зазнавав руйнування. Але велично стоїть на річкою Лугою. Своєрідна усипальниця волинських князів. Тут поховані князі Мстислав Ізяславич, Роман Мстиславич та інші. Не слід забувати, що єпископи Володимира шанувалися іншими духівниками, мали право зверхників, посідали на соборах перші місця, пізніше йменувалися намісниками київської митрополії. А московські митрополити для посвяти до сану приїздили... у Володимир-Волинський.

— Шлях до істини завжди тернистий. Лишень кілька років тому відкрилася трагічна історія з життя міста — масовий розстріл в'язнів у повоєнні роки. В п'ятдесятих на місці масових поховань влада... зробила смітник.

— Про це боляче говорити. Та мусимо знати правду. Від рук «славного НКВД» загинули люди, які боролися за відродження України, хотіли волі, добра і правди для свого народу. І лише недавно останки цих людей за християнським обрядом було перезахоронено на міському кладовищі. Коли згадую цю страшну сторінку з історії міста, то ніби бачу і ті часи, коли дикі орди хана Батия руйнують святий Володимир, мордують його мешканців... Окупанти завжди були окупантами. На околиці нашого міста у вересні 1941-го гітлерівці створили концентраційний табір для полонених офіцерів Червоної Армії. У 1942 році це була одна з найбільших «фабрик смерті» на території тимчасово окупованої України.

— Петре Даниловичу, згадаймо ще одну сторінку з життя не тільки вашого міста, а й всієї України. У 1199 році в результаті об'єднання Волинського князівства з Галицьким утворилося Галицько-Волинське князівство —велика й могутня Українська держава. В наступному році святкуватимемо 800-ліття його утворення. Правда, поки що про цю славну сторінку нашої державності ніхто й не обмовився словом. А варто би... Невже і ви забули про це?

— Ні. На цю тему з керівництвом області в мене вже відбулася розмова. З нагоди визначної дати у Володимирі-Волинському відбудуться урочистості. Але я хотів би, щоб ця визначна історична подія широко відзначалася в Україні. Пропоную газеті «Голос України» бути інформаційним спонсором під час підготовки і відзначення 800-ліття заснування Галицько-Волинського князівства.

Вів розмову Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

ВІД РЕДАКЦІЇ. «Голос України» готовий виступити інформаційним спонсором цієї важливої акції, постійно друкуватиме матеріали про історичне минуле князівств, його значення і роль в розбудові нинішньої України.

Вітаємо колегу!

Аж не віриться. Нашому Богдану Берекеті — **60!** Стільки літ уже накувало йому життя.

А не віриться, бо він і далі лишається завзятим, енергійним, плодовитим автором. Напевне, на голубоокій Волині немає села чи містечка, де б наш Богдан не побував. І всюди знаходить цікавих людей, цікаві теми, миттю відгукується на радощі і болі волинян.

У молодості він відкрив для себе Волинь і журналістику, які тісно переплелися в його душі і стали його життям. Тому і пише він з теплом і любов'ю про ліси і озера, про своїх працьовитих краян, про невідомі сторінки історії. Спокійно, виважено, точно.

Скупі слова не в силі передати наші почуття до Богдана Васильовича Берекети. Тому насамперед побажаємо йому міцного здоров'я, творчого натхнення, добра і щастя! Його сім'ї, синам і внукам. З роси і з води Вам, Богдане Васильовичу!

Колектив редакції.

У номер

✔ Запоріжжя

Наші міста в облозі... проблем

Вийшов у світ перший номер журналу «Українське місто» — офіційне видання Асоціації міст України. «Українські міста перебувають у облозі проблем, і новий журнал має стати інформаційним помічником», —вважає президент Асоціації міст України, міський голова Черкас В. Олійник.

Планується, що «Українське місто» виходитиме щонайменше 6 разів на рік.

✔ Севастополь

Відновлюємо національні святині

У Севастополі відбулося урочисте закладання пам'ятної капсули перед початком масштабних реставраційних робіт з відновлення національної святині Херсонеського Свято-Володимирського храму, де, як свідчать літописи, хрестився великий князь київський Володимир. У присутності прихожан та кримських священнослужителів у торжествах узяв участь Митрополит Київський і Всієї України Володимир.

✔ Рівне

Молоде, але завзяте

Так можна сказати про Кузнецовськ — місто рівненських атомників, яке цими днями відзначило своє 25-річчя. Незважаючи на юний вік, наймолодший на Рівненщині населений пункт встиг заявити про себе як про місто високої культури містобудування, де на перший план ставлять розвиток соціальної інфраструктури та соціальний захист населення. Воно займає провідне місце не лише в області (організації та підприємства Кузнецовська забезпечують більш як 50 відсотків надходжень до обласного бюджету), а й серед міст-супутників АЕС України.

З нагоди 25-річчя міста та Дня енергетика Президент України надіслав вітальну телеграму, висловивши кузнєцовцям подяку за старанну працю.

✔ Одеса

Василь Стус — на Малій Арнаутській

Сестри Ніна і Надія Ширяєви у власній квартирі на вулиці Малій Арнаутській в Одесі відкрили музей імені Василя Стуса. Тим самим вони вирішили увіковічнити пам'ять про тих, хто був розстріляний, замордований більшовицьким режимом у в'язницях і таборах. В експозиції — листи, фотографії репресованих, спогади тих, кому вдалося вижити, копії документів про винесення вироків. Особливе місце сестри відвели в музеї виставці, що розповідає про їхнього батька моряка крейсера «Алмаз» Опанаса Ширяєва, розстріляного в 37-му.

✔ Миколаїв

Ходили ми походами...

Один з найстаріших у країні морських навчальних закладів — Миколаївська морехідна школа імені К. Ольшанського — відзначила своє 125-річчя. Тільки за післявоєнні роки, підраховано, вона дала для флоту понад 25 тисяч фахівців — мотористів, машиністів-турбіністів, матросів, водолазів. І хоча останнім часом попит на її випускників знизився, та навчально-виховний процес у «морехідці» діє без перебоїв, а для вступу сюди, як і раніше, треба здолати чималий конкурс. Отже, молодь вірить у відродження вітчизняного флоту, активізацію судноплавства. Як вірить у те начальник Миколаївського морського порту Валерій Хабаров, опікуючи цей структурний підрозділ свого підприємства з особливою увагою й любов'ю.

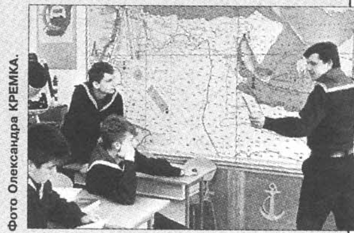

Фото Олександра КРЕМКА.

За вищу школу замовили слово

Новий віце-президент академії директор Інституту журналістики А. Москаленко

Освіта

Хоч як сумно, але загальні збори Академії наук вищої школи України, що відбулися цими вихідними в Києві, констатували погіршення 1998 року стану вищої освіти в Україні. Зокрема, скоротилося фінансування науки та освіти, втрачаються престиж праці вчених вузів, моральні й матеріальні стимули працівників вищої школи, майже повністю відсутня лабораторна забезпеченість, немає нових надходжень до бібліотек, велика кількість випускників вузів працює не за фахом або поповнює ряди безробітних... Промовистим залишається також той факт, що за чотири роки Президент України не знайшов часу, аби зустрітися з керівництвом академії для обговорення причин кризи у вищій школі та можливих шляхів виходу з неї.

Однак, попри все, працівники вищої школи 1998 року робили все можливе, аби зберегти наукове середовище, а також саму науку як основу гідного рівня вищої освіти. За цей час вчені українських вузів виконали величезний обсяг наукової роботи. Видано 144 монографії, 117 підручників, 120 навчальних посібників, 20 наукових збірників. Опубліковано 7671 наукову статтю, отримано 121 патент та свідоцтв на відкриття.

І кілька слів про приємне. За цикл праць з журналістики («Теорія журналістики», «Основи журналістики», «Комунікативна політологія», «Основні функції та принципи преси») академічну нагороду імені Ярослава Мудрого отримав директор Інституту журналістики Київського державного університету імені Тараса Шевченка Анатолій Москаленко — новообраний віце-президент Академії.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Футбол

Найкращий — Сергій Ребров!

Наші колеги з популярного тижневика «Український футбол» увосьме поспіль підбили підсумки референдуму на звання найкращого футболіста країни. Одразу повідомимо, що переможцем став чудовий форвард київського «Динамо» і національної збірної України 24-річний Сергій Ребров. В опитуванні брали участь фахівці, журналісти та вболівальники, які називали варіанти трійки найкращих. Із 450 респондентів 256 віддали перевагу саме Реброву. А загалом він набрав 1056 очок. Другим фінішував Андрій Шевченко («Динамо», Київ) — 612 балів, третім — іще один динамовець — Олег Лужний (578). До чільної десятки також увійшли: Олександр Шовковський («Динамо»), Андрій Воробей («Шахтар»), Владислав Ващук («Динамо»), Володимир Микитин («Карпати»), Геннадій Орбу («Шахтар»), Андрій Гусин («Динамо») та Віталій Косовський («Динамо»).

До речі, наш спортивний оглядач, який брав участь в опитуванні, вгадав трійку призерів саме у такій послідовності.

«Реал» спіткнувся

Суперник київського «Динамо» у чвертьфіналі Ліги чемпіонів — мадридський «Реал», який перебуває в середині турнірної таблиці чемпіонату Іспанії, невдало зіграв у черговому турі. Королівський клуб поступився «Ов'єдо» — 0:1 — на полі суперника. Цей єдиний гол на 76-й хвилині забив Делі Вальде.

«Реал» виступав у такому складі: Ілгнер, Пануччі, Санчіс, Іван Кампо, Роберто Карлос, Зеєдорф, Хайме (Морієнтес, 80), Рауль, Гуті (Рохас, 86), Савіо, Шукер.

Бишовця відправлено у відставку

Ще на НСК «Олімпійському» у вересневому Києві він зрозумів, що керувати збірною Росії йому доведеться недовго

З Москви надійшло повідомлення, що минулої п'ятниці рішенням виконкому Російської футбольної спілки Анатолія Бишовця звільнено з посади головного тренера. Під його орудою російська команда програла шість матчів поспіль: три з них у відбірковому турнірі Євро-2000 і, зокрема, збірній України в Києві. То що, знову винуваті кляті хохли?

Назвати прізвище того, хто замінить на цьому гарячому місці Анатолія Федоровича, сказати важко. Про це стане відомо найближчим часом. Хоча боротьба за престижний «електричний стілець» передбачається жорстка.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Гандбол

Нідерланди. Чемпіонат Європи. Жінки. Фінальний матч. Норвегія — Данія — 24:16. Збірна України, перемігши команду Македонії — 35:21, посіла сьоме місце.

Редактор номера Олександр БІЛИК.
Анатолій ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора).
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 193926.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311245.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами —441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com